Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $6.50 Metams
Užsieniuose $8.00
Brooklyne $7.00
Kopija 5c

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ-LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
427 Lorimer Street, Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 278 LAISVĖS ANTRAŠAS: 427 LORIMER STREET Telephone: STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Ketvirtadienis, Lapkričio-Nov. 29, 1945 Pavienio Numerio Kaina 5c. Metai XXXV.Dienraščio XXVII.

KRISLAI

Po Balsavimų Jugoslavijoj.
Vagies Sąžinė Nerami.
Sovietų Automobiliai.
Britų Imperialistų Akys.
Ispanai Kovotojai.

Rašo D. M. ŠOLOMSKAS

Turčiai rėkė, šaukė, būk maršalas Tito ir Tėvynės Frontas neatstovauja Jugoslavijos žmonių valios. Įvyko rinkimai. Nepaisant reakcijos šūkavimų ir agitacijos, balsavo veik visi galinti balsuoti. Iš viso dalyvavo 6,725,049 piliečiai. Kiekvienas balsavo slaptai ir galėjo balsuoti, kaip jis norėjo. Opozicijos balsų prieš Tėvynės Fronto kandidatus paduota tik apie 10 iš kiekvieno šimto. Tai daug mažesnis nuošimtis, negu būna opozicinių balsų Jungt. Valstijų vyriausybei. ★ ★ ★

Turkijos spauda jaučiasi, kaip tas vagis, slepiantis vogtą turtą. Mat, po Pirmo Pasaulinio Karo Turkija užgrobė Armenijos dalį ir laikosi, persekiodama armenus. Bijosi, kad tos srities gyventojai nepasektų Iraniško Azerbaidžano gyventojus.

★ ★ ★

Tarybų Sąjungoj skiriama virš keturi bilionai rublių automobilių industrijos plėtimui. Jau pradėjo statyti šešis naujus automobilių gaminimo fabrikus. Bus praplėsti ir dabartiniai. Vien Maskvoj auto fabrikas gamins po 1,000 naujų automobilių į dieną.

Nauji Maskvos fabriko modeliai bus 140 arklių pajėgų ir septynių pasažierių automobiliai. ★ ★ ★

Chinijoj pradėjo plėstis baisioji cholera. Tai labai sena žmonijos nelaimė. Amerikiečiai daktarai sakosi, kad jie išrado vaistus kovai prieš tą ligą. Gal ir taip. Tačiau būtų daug geriau, kad amerikiečiai liautųsi kišęsi į Chinijos namų reikalus ir ten didinę darbo žmonių nelaimes.

★ ★ ★

Paskilbęs Japonijos imperialistų generolas Sadao Araki pasodintas į kalėjimą. Kartu su juo ir Y. Kuzuu, vadas fašistinės organizacijos, "Juodasis Smakas."

Gen. Araki išprovokavo užpuolimą ant Chinijos. To pat jis siekė ir ant Mandžurijos sienos. Bet kada kelis kartus Raudonoji Armija aplaužė japonams ragus, tai vėliau buvo apsiraminęs.

★ ★ ★

Sakysiu, Anglijos imperialistai ir turi akis, bus jie torės, bus vadinami socialistai. Mr. Bevin kalba apie "tautų laisvę." Ir kaip jis gali kalbėti apie "tautų laisvę," kada britai imperialistai laiko šimtus milionų žmonių pavergę Azijoj, Afrikoj ir kitose pasaulio dalyse?

Ir šiandien, kas kitas, jeigu ne britai, smaugia Indijos žmones, padeda Graikijos fašistams įsigalėti, šaudo Indonezijos ir Indo-Chinijos žmones, kurie nori tautinės laisvės!

★ ★ ★

Tarybų Sąjungos muzikai—kompozitoriai kuria daug gražių veikalų iš Raudonosios Armijos didvyriškumo, sugabumo ir pasiaukojimo. Jų operos, simfonijos ir kiti kūriniai stebins pasaulį. Vyriausybė organizuoja kontestus (lenktynes) muzikų tarpe ir už puikius kūrinius skiria dideles sumas pinigų.

★ ★ ★

Kada Ispanijoj įsigalėjo fašistai, tai apie 8,000 ispanų rado prieglaudą Sovietų Sąjungoj. Didžiuma jų buvo jaunuoliai ir vaikai. Jie buvo organizuoti ir mokinami ispanų kalboj. Taip Tarybų šalyj gerbiama tauta ir jos kalba.

Laike Sovietų karo prieš hitlerininkus ispanai kovėsi išvien su Sovietų Sąjungos piliečiais, kaip armijos, taip ir partizanų eilėse. Su ginklu rankoj kovojo 800 ispanų ir 200 jų atidavė gyvastį už žmonijos laisvę.

JŪRININKAI STREIKUOS, KAD PRIVERSTŲ JANKIUS NAMO GRĄŽINT

Streikas Pirmadienį už Kareivių Grąžinimą

New York. — Visašališka Jūrininkų Unija, CIO, paskelbė 24 valandų streiką ateinantį pirmadienį ištisoj šalyje prieš visus laivus, kurie galėtų gabent namo Amerikos kariuomenę iš užjūrių, bet yra be reikalo vartojami kitiems, pašaliniams tikslams.

Chinijos pirmininkas Joseph Curran nurodė, jog karinė laivų valdyba turi savo žinyboje 4,500 prekinių laivų, bet tiktai 551 iš tų laivų tėra naudojama kareiviams namo grąžinti. Jis pareiškė:

"Mes kovojame prieš mūsų laivų tarnavimą kitom valstybėm, kurios tuos laivus vartoja kovai prieš tautas, reikalaujančias nepriklausomybės. Mes griežtai priešinomės tokiai politikai, kur laivai sustatomi į amerikinius uostus bergždžiai rūdyti. Mes protestavome, kad toki laivai yra pervedami privačiam bizniui. Beveik 6,000 mūsų draugų jūrininkų žuvo, atlikdami savo pareigas karo metu. Mes norime, kad greitai būtų sugrąžinti mūsų berniukai, kad jie galėtų padėti pastatyti tokią Ameriką ir tokį pasaulį, už kokius jie kovojo ir kraują liejo."

To reikalavo unija ir telegramomis prezidentui ir kongresui.

Liūdėsio ir Protesto Diena Palestinoje Prieš Angliją

Jeruzalė. — Palestinos žydai liudėdami palaidojo 9 savo tautiečius, kuriuos anglų kariuomenė nužudė šešiuose kaimuose Tel Aviv miesto srityje. Antradienį Palestinos žydai pusę valandos streikavo, protestuodami prieš anglus.

Tuos kaimus puolė anglų lėktuvai ir šarvuoti automobiliai. Kaimiečiai buvo bombarduojami ir nuodingų ašarinių dujų bombomis. Apart užmuštų, buvo sužeista bent 80 žydų. Gindamiesi kaimiečiai sužeidė 12 anglų karių bei policininkų. Anglai darė ablavas, ieškodami ginkluotų žydų, bet nerado jokių šaunamųjų ginklų pas žydus.

Chinų Komunistai Gerai Užlaiko Suimtus Jankius Lakūnus, Sako Gen. Rockey

Shanghai. — Jungtinių Valstijų lėktuvas skraidė, tarnaudamas kaip žvalgas Chinijos tautininkų kariuomenei prieš chinų komunistus, ir per klaidą nusileido į komunistų pusę šiaurinėje Chinijoje. Komunistai suėmė visus šešis jankių lakūnus — du oficierius ir keturis eilinius.

Chinų komunistai gerai juos užlaiko, kaip kad pranešė generolas K. R. Rockey, Amerikos marininkų komandierius. Eina derybos dėl tų lakūnų paliuosavimo.

Atšaukt Jankius iš Chinijos, Ragina 6 Kongresmanai

Washington. — Kongresmanas Hugh deLacy ir penki kiti įnešė sumanymą, kad Jungtinės Valstijos tuojau ištrauktų savo kariuomenę iš Chinijos. Jie sako, amerikonų veiksmai ten gręsia nauju kariniu pavojum.

Gen. Motors Atmetė Valdžios Kvietimą Tartis su Unija

Washington. — Amerikos darbo departmento galva Lewis B. Schwellenbach buvo paskelbęs antradienį, kad General Motors automobilių korporacijos viršininkai ir CIO Automobilių Darbininkų Unijos atstovai dalyvaus derybose dėlei streiko baigimo.

General Motors pirmininkas C. E. Wilson su pagieža atsiliepė, kad jo korporacija nežadėjo dalyvauti tose derybose. Valdžios atstovai būtų veikę jose, kaip tarpininkai.

Trečiadienį į Washingtoną atvyko unijos atstovai. Jie tarsis su valdžios žmonėms dėlei reikalaujamo algos pakėlimo darbininkam, nors General Motors ir neatsiųstų savo įgaliotinių.

CORDELL HULL PAŠIEPĖ KALTINTOJUS

Washington. — Buvęs Amerikos valstybės sekretorius Cordell Hull, kalbėdamas kongresinėje komisijoje, pajuokė įtarimus, būk jis ar prezidentas Roseveltas savo pareiškimais išprovokavę Japoniją į karą prieš Jungtines Valstijas. Tokie įtarimai piešia Japoniją kaip "nekaltą avelę", pastebėjo Hull.

FILIPINŲ PARTIZANAI NESUDEDA GINKLŲ

Manila. — Amerikinė vyriausybė Filipinuose vėl įsakė, kad partizanai suneštų ginklus. Bet partizanai neklauso. Jų dauguma yra randauninkai ir lauko ūkio darbininkai, kurie reikalauja demokratinės valdžios, vietoj dabartinių dvarininkų-fašistų valdovų, kurie tarnavo japonam. Partizanai taip pat reikalauja teisingesnio žemės paskirstymo.

Lietuviškos Klaipėdos Divizijos Sveikinimas Antrajam Demokratinių Lietuvių Suvažiavimui

Mieli Broliai ir Seserys, Amerikos Lietuviai!

Mes sveikiname jūsų suvažiavimą vardu Lietuviškos Raudonosios Vėljavos Klaipėdos Divizijos.

Mūsų divizija atliko ilgą kovingą kelionę, kaudamasi už lietuvių tautos garbę ir laisvę. Mes pradėjome Oriolo lygumose kovą prieš amžinuosius priešus, vokiečius įsiveržėlius, ir užbaigėme, dalyvaudami broliškųjų Tarybinių Respublikų išlaisvinime.

Didi garbė mums teko, kad mes išlaisvinome Lietuvos uostą Klaipėdą, kuri dabar jau visiems laikams sugrąžinta lietuviškajai mūsų tėvynei.

Mūsų divizija tapo apdovanota Raudonosios Vėliavos Ordenu už didvyrybę mūšyje dėl Tilžės. O už Klaipėdos išlaisvinimą mūsų divizijai suteikta to miesto vardas — Klaipėdos Divizija.

Daugiau kaip 13 tūkstančių kovūnų, saržentų ir karininkų mūsų divizijoj buvo valdžios apdovanoti garbės ženklais. Savo eilėse mes turėjome dvyliką Tarybų Sąjungos Herojų (didvyrių titulų).

Grįždami po pergalės iš Tarybinės Latvijos, mes permaršavome visą lietuvių žemę. Mes maršavome per Žemaitiją, Šiaulius, Kauną ir atvykome į atvaduotą Tarybinės Lietuvos Vilnių.

Išlaisvinti Lietuvos žmonės su džiaugsmu visur mus pasitiko.

Mes niekuomet neužmiršime, kad teisingi pažangieji Amerikos lietuviai visuomet palaikė mūsų pusę sunkiausiomis karo dienomis ir teikė mums dvasinės ir medžiaginės paramos.

(Pasirašo)
Divizijos vadas
Generol. Maj. Macijauskas.
Divizijos vado padėjėjas
Pulkininkas Matieka.

Sudužo 11 Amerikinių Lėktuvų, Skrisdami Talkon Chiangui

Shanghai. — Besiunčiant šimtus Amerikos lėktuvų iš Burmos ir Indijos į talką Chinijos tautininkų armijai prieš chinų komunistus, nukrito ir sudužo 11 lėktuvų; žuvo 9 lakūnai, kaip rašo Associated Press.

(Yra spėjimų, kad jie gal buvo nušauti žemyn. Vidurinės Chinijos valdovo Chiang Kai-sheko cenzūruota žinia nesako, kodėl tiek amerikinių lėktuvų nukrito iš vienos tik grupės.)

Sako, Chinų Komunistai Apšaudę Jankių Laivą

Shanghai, lapkr. 28. —Amerikos oficieriai skelbia, kad, turbūt, chinų komunistai apšaudę karinės amerikonų sargybos laivą Yangtze upėje. Laivas atsakęs ugnim iš savo patrankos.

Gen. McNarney sako, reikės per 10 metų palaikyti Vokietiją užimtą.

Plieno Darbininkų Balsavimai dėl Streiko

Pittsburgh. — Trečiadienį CIO Plieno Darbininkų Unijos nariai balsavo, ar eit streikan, jeigu United States plieno korporacija nepridės jiem po porą dolerių uždarbio dienai. Neoficialiai pranešama, jog dauguma balsavo už streiką, kuriame dalyvautų apie 700,000 darbininkų visoj šalyj.

Unijos vadai sako, nors būtų užgirtas streikas, tačiau jie dar mėgins susitarti su kompanija ir nesiskubins streikuoti.

Menama, kad Bonomi ar Sforza Taps Naujų Italijos Premjeru

Roma. — Vittorio Orlando, 85 metų amžiaus, pripažino, kad jis nepajėgė sudaryt Italijos ministeriu kabinetą. Jam priešinosi kairiosios partijos. Orlando buvo Italijos ministeris pirmininkas pirmajame pasauliniame kare.

Spėjama, kad bus pavesta Ivanoe Bonomi'ui arba liberalui grafui C. Sforzai suorganizuot sudėtinį ministerių kabinetą iš įvairių partijų. Bonomi jau yra buvęs Italijos premjeru po jos pasitraukimo iš karo. Pernai kairiosios partijos Tautinio Laisvinimo komitete norėjo paskirt Sforza ministeriu pirmininku. Tada Anglija griežtai pasipriešino Sforzai, ir tik todėl jis netapo premjeru. Manoma, kad dabar anglai nesipriešintų Sforzai.

Palestinoj įveržtas ūpas tarp žydų ir anglų.

Argentinos fašistai vėl demonstravo prieš žydus.

Indonezai Kreipiasi į Ameriką ir Sovietus

Batavia, Java. — Indonezijos Respublikos ministerių kabinetas išleido atsišaukimą į Jungt. Valstijas, Sovietų Sąjungą, Chiniją ir Australiją. Sako, Anglijos ir Holandijos kariuomenė turi būti pašalinta iš Indonezijos, ir prašo, kad anglų ir holandų vieton Amerika, Sovietai, Chinija ir Australija atsiųstų savo kariuomenę į Javą ir kitas Indonezijos salas, kol isitvirtins respublikinė indonezų valdžia.

BUY VICTORY BONDS!

PASITRAUKĖ AMERIKOS AMBASADORIUS CHINIJAI GENER. HURLEY

Gen. Marshall Bus Amerikos Atstovas Chinijai

Washington. — Jungtinių Valstijų ambasadorius Chinijai generolas Patrick J. Hurley pasitraukė iš vietos lapkr. 27 d. Prezidentas Trumanas tuojau paskyrė generolą George C. Marshallą, buvusį armijos štabo galvą, kaip specialį prezidento atstovą Chinijai.

Piktame pasitraukimo pareiškime gen. Hurley skundėsi, kad Amerikos valstybės departmentas pastatęs žemesnius ambasados narius Chinijoje, kaip seklius ir inspektorius prieš jį. Hurley sakė, kad jis norėjęs Chinijoj vykdyti demokratinę prezidento politiką—visais galimais būdais remti Chiang Kai-sheko valdžią prieš chinų komunistus, bet jam kenkę tie antriniai diplomatai.

Pats sau prieštaraudamas, generolas Hurley pareiškė: "Siandieninėje diplomatijoje mes leidžiamės, kad mus įtrauktų į kolonijų imperializmo rėmimo bloką prieš komunistinį imperializmą. Mes tikrai rėmėme imperialistinį bloką. Tuo pačiu laiku žymi mūsų valstybės departmento dalis stengiasi paremti komunizmą apskritai, o ypač Chinijoje."

Gen. Hurley įspėjo, kad gręsiąs trečias pasaulinis karas.

Sen. Wheeler, Buvęs Ašies Glostytojas, Išplūdo Sovietus

Washington. — Demokratas senatorius Burton K. Wheeler, karo metu pataikavęs fašistinei Ašiai, dabar ilgoj savo kalboj išplūdo Sovietų Sąjungą; dalinai kliudė ir Angliją. Jis sakė, "mes išlaisvinome tragiškas Europos ir Azijos tautas iš vieno žiauraus ir nežmoniško diktatoriaus rankų, ir pervedėme jas į kito kruvino ir tironiško diktatoriaus rankas." Bet, girdi, Rusija turi sykį ir galutinai sužinoti, "jog mes ne tam kariavome, kad jinai pavergtų Europos žmones." Wheeleris numetė ir žodį kitą prieš Angliją.

Wheeleris ragino sušaukti "tikrą taikos konferenciją", vis tiek ar Rusija dalyvautų joje ar ne. Kalbėdamas prieš sumanymą Amerikai dalyvauti Jungtinių Tautų Organizacijoje, jis reikalavo, kad kongresas kiekvieną kartą spręstų, ar skirt kariuomenės, kada jos reikalaujama tarptautinei taikai palaikyti bei užpuolikam suvaldyti.

Wheeleris užgyrė prezidento Trumano ir Anglijos ir Kanados premjerų nutarimą laikyti slaptybėj, kaip dirbamos atominės bombos.

SUOMIJA PATENKINTA SOVIETŲ ELGĖSIU

Helsinki.— Suomių valdininkai reiškia pasitenkinimą, kad Sovietų Sąjunga žmoniškai elgiasi su sumušta Suomija.

Suomija nori, kad ją priimtų į Jungtinių Tautų Organizaciją.

AZERBAIDŽANAS GRĖSIĄS TEHERANUI

Teheran. — Irano valdžia skelbia, kad Azerbaidžano sukilėliai maršuoją linkui Irano sostamiesčio Teherano ir užėmę Zenjan miestą už 170 mylių nuo jo.

Įkaltintas Kongreso Narys Curley Kaip Apgaudinėtojas

Washington. — Prisaikdintųjų teismas įkaltino demokratą kongresmaną Jamesą M. Curley (iš Bostono) ir keturis kitus asmenis už apgavystę. Sako, jie neteisingai pasivadino patariamaisiais valdžios inžinieriais ir žadėjo tulom kompanijom gaut karinius užsakymus iš Washingtono vyriausybės. Tuo būdu Curley ir jo bendrai klastingai išgavę $45,230. Įtarta, kad apgavingam savo verslui jie naudojo ir paštą, siuntinėdami laiškus.

Lapkričio 6 d. šiemet James M. Curley buvo išrinktas Bostono miesto majoru, jau ketvirtą kartą.

Popiežius Užgyrė Fašistinę Diktatoriaus Perono Valdžią Argentinoje

Roma. — Popiežius Pijus XII priėmė naująjį Argentinos ambasadorių L. de Castineirą. Sveikindamas jį, popiežius pareiškė, kad Argentinos valdžia "palaipsniui išsprendžia pilietinės ir socialės pažangos klausimus." Katalikai argentiniečiai "nesiduos, kad kiti bendrai piliečiai nukreiptų juos nuo pasiaukojimų bažnyčiai ir valstybei," sakė popiežius.

(Argentinos katalikai parapijiečiai neseniai protestavo prieš savo kunigų pamokslus, giriančius fašistinę Perono diktatūrą.)

Jungtinės Valstijos Siūlo Palengvinimus Italijai

Washington. — Neoficialiai pranešama, kad Jungtinės Valstijos pasiūlė Anglijai ir Sovietų Sąjungai palengvinti pertaikos sąlygas Italijai ir duoti jai platesnę savivaldybę vidujiniuose šalies reikaluose.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER ST., BROOKLYN 6, NEW YORK
Tel. STagg 2-3878

President — Jos. Weiss
Secretary Treasurer — D. M. Sholl
Editor — Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$6.50
United States, six months	$3.50
Brooklyn, N. Y., per year	$7.00
Brooklyn, N. Y., six months	$3.75
Foreign countries, per year	$8.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	$7.00
Canada and Brazil, six months	$3.75

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Jie Vienysis ir Organizaciniškai

Iki šiol tarp Amerikos Lietuvių Tarybos (socialistų ir klerikalų padaro) ir "Lietuvių Misijos" (Smetonos-Karpiaus išperos) buvo ideologinė vienybė, bet organizaciniai jie veikė "kas sau."

Ideologiškai jie pilnai susitarė pagrindiniais dėsniais: kovoje prieš Tarybų Lietuvą ir rėmime pabėgėlių, lietuviškų nacių.

Tačiau organizaciniškai jie negalėjo kol kas "susiprasti"; jie palaikė savo paskirus iždus, jie palaikė savo paskiras organizacijas ir neretai per spaudą sau gražiai viens į kitą aštresniais žodžiais pasispjaudė.

Dabar, atrodo, išnyks ir organizaciniai "nesusipratimai". "Misija" (kurios suvažiavimas Washingtone buvo fiasko) nutarė pasiųsti Chicagon savo "mažesnę misiją" tarimuisi su Taryba dėl organizacinės vienybės.

Jei toji vienybė įvyks, tuomet abieji Tarybos šaukiamąjį suvažiavimą vadins "visuotinu lietuvių kongresu". O jei neįvyks — "kongresas" pasiliks tik "istoriniu suvažiavimu."

Atrodo, kad toji vienybė įvyks, nes kun. Balkūnas jau išstojo su straipsniu "Amerikoje", reikalaudamas organizacinės tarp atvirų fašistų ir "tarybininkų" vienybės.

Tėvynė to paties siekiasi.

Vadinasi, organizacinei vienybei durys atidaromos. Tuomet bus mušama "į vieną tašką", bet mes abejojame, ar ilgai toji vienybė pasilaikys. Turime atsiminti, kad Smetonukas su Karpiuku panorės išėsti iš vadovybės Grigaitį, nepaisant to, kad šis jau senai atidarė savo laikraščio skiltis fašistams.

Pagyvensime, — pamatysime. O tuo tarpu demokratinė Amerikos lietuvių visuomenė žygiuos savo keliu pagal gaires, nustatytas Antrojo Demokratinių Amerikos Lietuvių Suvažiavimo!

Amerikiečiai ir Kovos Indijoj

Jungt. Valstijos viešai ir faktiškai oficialiai kariauja prieš Chinijos žmones, padeda generolo Chiang Kai-sheko reakcijai. Mūsų ginklais apsiginklavę holandai ir britai veda karą prieš Indonezijos žmones. Dabar amerikiečių ginkluotos jėgos įsivėlė ir Indijoj į liaudies kovas prieš britus imperialistus.

Calcuttos mieste indusai išstojo masinėmis demonstracijomis prieš britus, o bendrai ir prieš visus baltaspalvius ateivius. Ten yra Jungtinių Valstijų armijos daliniai ir ligoninė. Indusai nukirto ligoninės susisiekimus, uždarė vandenį, apvertė kelis amerikiečių karo automobilius. Keli amerikiečiai buvo užmušti, kelios dešimtys sužeista. Iš sužeistųjų jau yra mirusių.

Bendrai, Amerikos karo komanda ir turčių spauda kaltina indusus nacionalistus, būk tuos išstojimus daro tie, kurie simpatizavo Japonijai. Bet, žinant tikrą padėtį Indijoj ir Amerikos pasiteisinimus įsikišimo į Chinijos reikalus, arba britų karo teisinimą prieš Indonezijos žmones, tai reikia pasakyti, kad ir šis pasiteisinimas neturi vertės.

Indija yra milžiniškas kraštas su 400,000,000 gyventojų. Anglija laiko pavergusi Indijos darbo liaudį, sėbrauja su kunigaikščiais ir turčiais, daro viską, kad neleisti tos šalies gyventojams laisvai gyventi. Ji visus šmeiš, kaltins ir apkalbės, kas tik kovos už Indijos laisvę. Jungt. Valstijų vyriausybės nariai, generolai ir admirolai, kurie sėbraus su britais imperialistais, kurie padės britams, tie kartos tą patį išmislą, kaip ir britai.

Prieš Chinijos liaudį vedamas karas neva "gaudant japonus", o tikrumoj Japonijos armija padeda generolui Chiang Kai-shekui. Indo-Chinijos ir Indonezijos žmones tūkstančiais žudo ir kaltina, būk jie yra "japonų sukurstyti". Ta pati dabar pasaka apie Indijos žmones, kur gali kilti milžiniškas karas prieš britus imperialistus.

Jeigu Washingtono vyriausybė šios politikos laikysis, tai greitai Amerika bus kare prieš kolonijų žmones, kad juos palaikyti vergijoj.

Praėjus Rinkimams Austrijoj

Turčių ir darbo žmonių priešų spauda negali atsidžiaugti, kad Austrijoj komunistai "pralaimėjo" laike balsavimų. Bet komunistai nei nesitikėjo ten rinkimus laimėti.

Kodėl? Todėl, kad Austrijos gyventojai yra vokiečiai. Vienaip, ar kitaip, didelė dalis jų sutiko su Hitlerio žvėriška tvarka. Kol Hitleriui sekėsi, tai, kaip Vokietijos, taip Austrijos vokiečiai sutiko su nacių pasimojimu pavergti viso pasaulio žmones. Tik kuomet Raud. Armija pradėjo hitlerininkus mušti, jie "prablaivėjo."

Prieš Hitlerio žvėrišką okupaciją kovojo partizanai Lietuvoj, Latvijoj, Estijoj, Lenkijoj, Čechoslovakijoj, o Jugoslavijoj ėjo fronto karas. Bet to nebuvo nei Hitlerio talkininkiškoj Vengrijoj, nei nacių pavergtoj Austrijoj.

Kada Raud. Armija išlaisvino Austriją iš po nacių jungo, tai į tą išlaisvinimą daugelis jos gyventojų lygiai žiūrėjo, kaip ir Berlyno vokiečiai. Susidarė socialisto Karl Renner valdžia, kurią iš pradžios Amerikos ir Anglijos turčiai vadino "raudona". Paskui paaiškėjo, kad ji ne tik ne "raudona", bet net labai paklusni britų ir Amerikos imperialistų politikai.

Visos anti-komunistinės partijos rinkimų kampanijoj rėkė, dūko prieš komunistus, Sovietų Sąjungą ir Raudonąją Armiją. Diskreditavimui Raudon. Armijos panaudojo net rusus baltagvardiečius—hitlerininkus iš generolo A. A. Vlasovo gengės, kurie, persirengę į raudonarmiečių uniformas, — o tų uniformų jie užtektinai gavo anglų ir amerikiečių zonose, — darė ant gyventojų užpuolimus. Austrų spauda tuos užpuolimus primetė Raudonajai Armijai ir šaukė nebalsuoti už komunistus.

Aišku, kad prie tokių sąlygų komunistai negalėjo daug laimėti. Pagyvens žmonės, paragaus socialistų, ir taip vadinamų "demokratiškų" partijų viešpatavimo ir tada darbininkai, valstiečiai ir visi, kuriem laisvė brangi, kitaip protaus.

Iš kitos pusės, balsavimai dar kartą sumuša tą išmislą, būk kur tik Raudonoji Armija yra, tai teh ji priverčia piliečius balsuoti už komunistus. Dalis Austrijos yra Raud. Armijos kontrolėj, bet ir ten piliečiai balsavo, už ką jie norėjo.

Bergždžios Pastangos

Dienraštis Vilnis rašo:

"Brooklyno klerikalai, tautininkai (smetonininkai) ir socialistai surengė bankietą pagerbti tūlą katalikų veikėją P. Montvilą. Montvila darbuojasi kriaučių unijoj.

"Mes nekalbėsime čia apie Montvilą. Mums daug svarbiau pažymėt, kad tame bankiete kalbėjo kunigas Balkūnas, tas pats Balkūnas, kuris anuomet sušuko: "Hitleris sunaikins bolševikus Europoje, o mes turime juos sunaikinti Amerikoj."

"Kun. Balkūnas pasakė kalbą, kuri pravirkdino socialistus ir tautininkus. Jis sakė:

> "Mūsų tėvynė Lietuva tik tuomet bus laisva, kuomet mes visur, kur tik randasi lietuvių būrelis, dirbsime iš vien."

"Balkūnui, žinoma, labai ir labai nepatinka Tarybų Lietuva. Ko jis nori, tai nuversti Tarybų valdžią ir grąžinti senovinį klerikalų-smetoninį režimą.

"Bergždžios jo ir jo parapijonų pastangos. Jei iš jo galvos neišdulkėjo pas kutiniai protelio trupiniai, tai jis gali su prasti, kad ne jo liežuviui apgalėti Tarybų Sąjungą.

"Jei Hitleris nesunaikino bolševikų, tai ir Balkūno "armija" nieko nepadarys.

"Būdinga tas, kad savo kalboje kun. Balkūnas barė smetonininkų "Amerikos Lietuvių Misiją." **Bet barė jis ją ne todėl, kad būtų priešingas smetonininkam. Ko jis nori, tai to, kad smetonininkų "Misija" uždarytų savo kromą ir susivienytų su klerikalais socialistais. Taigi, jis nori vienybės su smetonininkais!"**

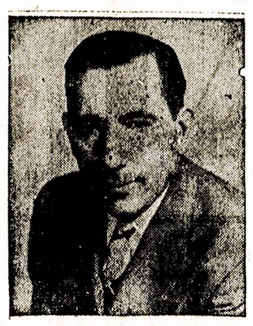

SEN. CLAUDE PEPPER

Ar Gali Darbininkų Sutaupos Atnešti Gerovę?

Rašo senat. Claude Pepper

Šiandieną daugelis svarbių prekybos ir pramonės žmonių, ir net kai kurie profesionalai ekonomistai, kurie turėtų geriau žinoti, šitaip sako:

"Amerikos darbininkai karo metu susidėjo milžiniškas sutaupas. Dabar jie ims jas leisti, ir taip, be jokio vargo, atneš gerbūvį visiems."

Tokiu būdu, anot jų, mums nėra jokio reikalo veikti algų bei atlyginimo padidinimo bei pilnos samdos palaikymo kryptimi.

Bet jie klysta. Tai galima įrodyti faktais.

Ką sako faktai apie darbininkų karo meto sutaupas?

1945 metų rugpjūtyj 85% Amerikos šeimų, kurių metinės pajamos nesiekė 5000 dolerių, sutaupė truputį daugiau, kaip 600 dolerių. Neužmirština, kad ne būtinai jų pinigai turėjo būti išleidžiami prabangiam gyvenimui, kaip tai tula spauda skelbė. Pragyvenimo išlaidos pakilo, sugerdamos gerą dalį padidėjusių pajamų. Daugelis šeimų išmokėjo senas skolas, pavyzdžiui, daktarų sąskaitas.

Ar ilgai išsilaikys 600 dolerių šeimoje, kur uždarbiautojai neteko darbo ar kurių algos buvo sumažintos, panaikinus viršlaikį? Pragyvenimo b r a ngumas nenukrito. Jis tebekyla.

Be to, ne kiekviena šeima susitaupė po 600 dolerių. Trečdalis šeimų, su pajamomis, nesiekiančiomis 5000 dolerių, turėjo savo rankose tris ketvirtadalius savo grupės sutaupų. Beveik pusė uždarbiautojų susitaupė mažiau 500 dolerių, o beveik 25 nuošimčiai tesutaupė mažiau 100 dolerių.

Birmingham, Alabama, gyventojų 60% turėjo savo rankose mažiau, negu 15% visų sutaupų. Illinois ūkių apylinkėse 50% gyventojų turėjo savo rankose vos 16% sutaupų.

Su tokiais pinigais jūs neįsigysite šaldytuvų, automobilių ar naujų namų, kai nėra saugios ateities: nėra darbų apsaugojimo, nėra tinkamo socialinio saugumo ar nedarbo apdraudos, ir kai nėra būdų išvengti amžinai gręsiančių didelių išlaidų daktarams.

Tik vienas dalykas yra tikras: eilinis Amerikos darbininkas neišgali išeiti ir "paakstinti samdą" pirkdamas didelius, brangius gaminius. Per daug gerai dar jis atsimena depresijos laikus, kad taip lengva širdžia paleistų savo kuklią nuosavybę. Jis laikys savo pinigus, bijodamas lietingos dienos, **iki atsiras įstatymai, užtikriną jam padorų saugumą darbe, padorią nedarbo apdraudą darbo netekus, ir, reikalui atėjus,**

(Tąsa 3-me pusl.)

Antrojo Demokratinių Amerik. Lietuvių Suvažiavimo Protokolas

Suvažiavimas įvyko lapkričio 23-24 dd., Lietuvių Piliečių Draugijos Salėje, 1722 Jane St., Pittsburgh, Pa.

SESIJA PIRMA

Suvažiavimą atidarė suvažiavimo ruošimo komisijos narys J. D. Sliekas 1:30 val. po piet. ir pakvietė suvažiavimo šaukimo komiteto pirmininką Dr. J. J. Kaškiaučių paimti pirmininkystę.

Dr. Kaškiaučius formaliam suvažiavimo atidarymui pakvietė Agnes Kenstavičienę bendrai su publika sugiedoti Amerikos himną.

Atsilankė Pittsburgho miesto aldermanas, majoro Scully atstovas, Mr. O'Brien ir pareiškė suvažiavimui nuoširdų pasveikinimą.

Sekė komisijų skyrimas.

(a) prezidiumas — Dr. A. L. Graičūnas, dr. Johanna Baltrušaitienė, adv. K. Michelsonas, Pr. Jočionis, F. Abekas, prof. B. F. Kubilius, dr. J. J. Kaškiaučius, Ant. Vasaris, E. K. Sliekienė, John Pacauskas, T. Žebraitis, R. Mizara, ir broliški delegatai iš Kanados — Z. Janauskas ir J. Lesevičius.

(b) sekretoriai — St. Jasilionis pirmuoju sekretorium, o J. Skeberdytė — padėjėja.

(c) mandatų komisija — M. M. Masys, J. K. Navalinskienė, Ona Vaznytė-Jakštienė, A. Gilmanas, Wm. Černiauskas-Cherney ir L. Žemaitienė.

(d) rezoliucijų komisija — adv. Petras Šimonis, adv. K. Michelsonas, Vincas Andrulis, M. Sukackienė, E. Mizarienė ir dr. M. D. Palevičius.

(e) ženkleliams prisegioti komisija — Mildred Janonytė, Olga Lukauskaitė, O. Evalga, Sofija Stasiukaitienė, A. Žebrauskaitė ir Petrukaitienė.

(f) spaudos komisija — Matt Sholomskas, Olga Lukauskas, Bertha Geralt ir Tex Žebraitis.

(g) pasveikinimų skaitymo komisija — J. Smitienė, U. Palevičienė, N. Buknienė, E. Lekavičienė ir O. Remeikienė.

Prezidiumo komisija pranešė, kad pirmos sesijos pirmininku yra paskirtas T. Žebraitis, pagelbininku —P. Jočionis.

T. Žebraičiui paėmus pirmininkystės pareigas, buvo apspręstas laikas diskusijoms. Dauguma balsų nutarta leisti diskusantams kalbėti po 5 minutes.

Perskaitytas suvažiavimo dienotvarkis ir vienbalsiai priimtas.

Paskirta balsų skaitymo komisija: Černiauskas, Pankauskas, Grėblikas ir Kiškiūnas. Maršalka — J. Urbonas.

Svarstomi prezidento Trumano patiekti siūlymai Jungt. Valstijų kongresui. Tuo klausimu pirmas davė platų pranešimą F. Abekas, antras — J. Gasiūnas, trečias — Matt Šolomskas. Pastarasis, pradėjęs kalbą, pakvietė suvažiavimo dalyvius atsistojimu pareikšti pagarbą žuvusiems kariams. Pranešimai tapo vienbalsiai priimti.

Raportuoja E. Mizarienė moterų veikimo klausime. Jos raportą papildo delegatai iš atskirų kolonijų. Kalba Litvinienė, Šlikienė, D. Jusius, L. Bekešienė, B. F. Kubilius, Varnienė, E. Sliekienė, J. Stigienė, I. Lapinskas, Savukaitienė, Skliutas, Žukauskienė, Abekienė, dr. Baltrušaitienė, M. Savukaitė. Jamisonas įneša uždaryti diskusijas, — įnešimas dauguma balsų priimtas. Mizarienės raportas priimtas vienbalsiai.

Skaityti suvažiavimui pasveikinimai, su kuriais atsiųsta $3,000.

Adv. P. Šimonis perskaito telegramos tekstą prezidentui Trumanui, užgiriant sveikatingumo ir medikalės pagalbos pasiūlymą. Telegrama vienbalsiai priimta.

Nutarta padaryti 1 valandos pertrauką pietums. Pirmoji sesija uždaryta 5.50 vakare.

SESIJA ANTRA

Antrą sesiją atidarė pirm. Žebraitis 7:15 val. vakare. Antros sesijos pirmininku paskyrė B. F. Kubilių, pagelbininku — A. Vasarį.

Pirm. Kubilius, paėmęs pirmininkystės pareigas, paskelbė svarstytinus dalykus šiai sesijai.

Rezoliucijų komisijos narys V. Andrulis perskaito rezoliuciją prezidento Trumano rekonversijos klausime. Perskaičius rezoliuciją, po trumpų diskusijų, ji tapo vienbalsiai priimta.

Broliškas delegatas J. Lesevičius iš Kanados sveikina suvažiavimą nuo Kanados demokratinių lietuvių ir apibūdina tenaitinių lietuvių gyvenimą ir veiklą.

V. Valukas iškelia klausimą apie reikalą priešintis verstinai kareivystei šioje šalyje. Jam pirmininkas pataria susisiekti su rezoliucijų komisija.

Prezidiumas skiria organizacinę komisiją, kuri rekomenduos suvažiavimui kandidatus į Centro Komitetą. Komisijon įeina Romandienė, Miliauskas, Baronas, Vėšys, D. Šolomskas ir M. Ginaitienė. Komisija vienbalsiai užgirta.

V. Andrulis duoda pranešimą apie padėtį Lietuvoj.

Perskaitytas laiškas nuo Pennsylvanijos 32-ro distrikto kongresmano Herman P. Eberharter, kuris praneša apgailavimą, kad negalįs suvažiavime asmeniškai dalyvauti, bet jis linki pasekmingų suvažiavimo darbų.

V. Čepulis, laikinas pirmininkas Lietuvai Pagalbos Teikimo Komiteto, duoda raportą apie suteiktą paramą Lietuvai. Jis pažymi, kad 10-ties išsiųstų siuntinių vertė siekia $229,966.19. Kolonijos gražiai šiame darbe kooperuoja ir darbas bus tęsiamas toliau.

Kalba B. F. Kubilius apie Lietuvos pabėgėlius. Jo kalba audringais aplodismentais priimta.

R. Mizara skaito pasveikinimo telegramą nuo Lietuvos Klaipėdos divizijos. Telegramą pasirašo pulkininkas komandierius Motieka ir generolas majoras Maciejauskas. Telegramas priimtas delegatų atsistojimu.

Eina paklausimai ir diskusijos Lietuvos klausimais. Kalba L. Tilvikas, J. Urbonas, J. Tamsonas, Skliutas, Šolomskas, Saukus ir dr. Palevičius.

Antroji sesija baigta 10 val. vakare.

SESIJA TREČIA

Pirm. Kubilius pašaukė delegatus į tvarką sesijai trečiai 10 val. rytą.

Svarstomas Lietuvos klausimas ir raportuojama atskirų kolonijų veikla Lietuvai Pagalb. Teikimo Komiteto skyrių. Kalba J. Žakonis iš Bostono, P. Zaleckas iš Philadelphijos, W. Brazauskas iš Hartford, LDS 1-mo apskr. delegatas D. Jusius iš Bostono ir S. Karsokienė iš Pittsburgho.

Padarytas patvarkymas, kad kalbėtojų laiką sutrumpinti nuo 5 minutų iki 3. Kalba O. Remeikienė iš Chicagos, P. Baranauskas iš Bridgeport, A. J. Kareckas iš Grand Rapids, A. Šlegaitienė iš Chicagos ir G. Stasiukaitis iš Cliffside, N. J.

R. Mizara skaito sveikinimo telegramą iš Vilniaus nuo Tarybų Lietuvos rašytojų. Sveikinimas priimtas delegatų atsistojimu.

Kalba Stanelis iš Bayonne, dr. L. Kanabakeris, Lietuvos žydų išeivių federacijos atstovas iš Pittsburgho, pareikšdamas suvažiavimui nuoširdų sveikinimą ir pažymėdamas, jog žydų federacija siunčia Lietuvai žymią pagalbą.

Z. Janauskas, Kanados lietuvių nacionalio komiteto pirminink., sveikina suvažiavimą ir pažymi veiklą Kanados lietuvių rėmimui Lietuvos, — jau turi pasiuntę Lietuvai virš 35 tūkstančių dolerių vertės reikmenų.

Kalba J. M. Karsonas iš Lowell, Pacauskas iš Shenandoah, A. Yuris iš Chicagos.

Mizara skaito sveikinimą iš Lietuvos nuo profesorių, generolų kompozitorių, artistų ir kitų žymių asmenų. Sveikinimas priimtas delegatų atsistojimu.

Kalba J. Sliekas iš Pittsburgho, J. Smitienė iš Philadelphijos, S. Penkauskas iš Lawrence.

V. Andrulis praneša, kad kai kurie atsiųsti iš kolonijų sumanymai buvo įteikti rezoliucijų komisijai, kuri, peržiūrėjus juos, įima kai ką į rezoliucijas, o kai ką palieka komitetui. Jis perskaito rezoliuciją į Amerikos Lietuvius, kuri tampa vienbalsiai priimta.

K. Michelsonas skaito rezoliuciją P. Žadeikio klausime. Rez. tampa vienbalsiai priimta.

Skaitomi pasveikinimai.

Kalba V. Čepulis. Jis praneša, kad persiorganizavęs Russian War Relief komitetas nuo dabar vadinsis American Society for Russian Relief ir ji nebeturi ryšių su National War Fondu.

Kalba K. Petrikienė apie platųjį darbą Lietuvai pagalbą teikti.

(Bus daugiau)

WORCESTER, MASS.

Sekmadienį, 18 d. lapkričio, Lietuvių salėj, 29 Endicott St., Aido Choras ir būrelis draugų surengė šaunų bankietą atžymėjimui 25-kių metų vedybinio gyvenimo mūsų nenuilstančių per daugelį metų darbuotojų Juozo ir Jozefinos Korsakų. Kaip jau visiems žinoma, drg. J. Korsakienė yra Aido Choro mokytoja per daugelį metų.

Viskas buvo taip, kad jiedu nežinojo, iki juos atvežė į svetainę. O kad jie tą dieną neišvažiuotų kur ir būtų atvežti į svetainę laiku—tas darbas buvo pavestas "svotui" ir "svočiai" draugams Krukoniams.

Už minutės prieš keturias choristai ant estrados. Uždanga užleista. Kaip 4 valandą įeina draugai Krukoniai ir Korsakai. Prie durų juos susitinka komitetas, sveikindamas visų susirinkusiųjų vardu. Komitetas priveda prie atskiro stalo ir susodina "jaunuosius." Ten jau padėtas pyragas. Čia pat kitas staliukas, ant kurio padėta 50 sidabrinių pusdolerių, ir taip sudėti, kad skaitosi metai nuo jų apsivedimo. Mes norime ją paslinksminti, bet žiūriu, jai ašaros rieda ir rieda. Pusbalsiai klausia: "O kur gi mano choristai?" Tariant jai tuos žodžius, uždanga pakyla ir sutartinai ir puikiai sudainuoja vieną ir kitą dainą. Po to J. Sabaliauskas solo taip pat puikiai sudainuoja dvi dainas.

Prasideda bankietas. Pirmininkauja M. Sukackienė. Stalai nukrauti kalakutiena, gėrimais, kiek kas nori. Drg. Sukackienė iššaukia keletą draugų pakalbėti. Kalba N. Kudarauskas, Dovidonienė, J. Skliutas, S. Janulis, ir visi jiems velina sulaukti auksinių vestuvių. "Jaunavedžiams" priduoda dovanas. S. Janulis priduodamas jiem nuo draugų "sidabrinę" lazdą, pareiškia, kad jis yra tikras, jog jie sulauks auksinio jubiliejaus, bet tada Korsakui bus reikalinga lazda pasiremti. Tai jis sako, kad iš anksto jau aprūpina. Iš draugų kalbų paaiškėjo, kad draugai Korsakai dar pirma vedybų jau darbavosi darbininkų judėjime ir tais laikais priklausė prie Socialistų Sąjungos.

Ant galo puikią prakalbėlę pasakė pats "kaltininkas" Korsakas. Po to choristai sustojo apie stalus ir dainavo visokias daineles, o S. Janulis ir J. Skliutas rinko aukas pasveikinimui Demokratinių Lietuvių Suvažiavimo. Ir draugai Korsakai, ir svečiai aukavo gausiai.

Mūsų chorai pradeda gyvėti ir didėti. Mat, sugrįžta iš kariuomenės jaunuoliai ir ateina prie choro. Taip jau atėjo drg. Ausejus ir Pocesas. Garbė jiems už tai.

Aido Choras, po vadovyste gerb. Korsakienės, jau penkis kartus atlošė operetę "Kada Kaimas Nemiega" ir vis skirtinguose miestuose ir vis labui Lietuvos žmonių. Kaip matyt iš korespondencijų, tai su šia operete sukelta Lietuvai apie tūkstantis dolerių. Bet daug vargo ir triūso padėjo mokytoja ir choristai.

Gruodžio 9 d. tas pats choras važiuoja linksminti Hartfordo lietuvius su šia operete.

S. J.

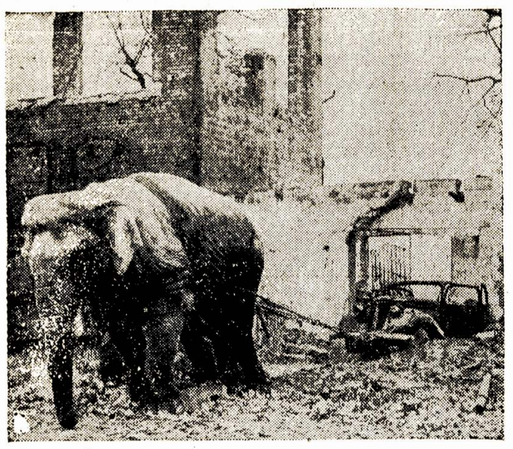

Indijos slonius be didelio vargo ištraukia automobilių iš sugriauto bildingo Hamburge, Vokietijoj. Juos vartoja sunkiam darbui, užvaduoti stoką mechaniškų pajėgos įrankių.

DIENRAŠČIO LAISVĖS VAJUS GAVIMUI NAUJŲ SKAITYTOJŲ PRAILGINTAS

Visi vajininkai prašė vajų pratęsti. Žukauskienė patarė pratęsti iki gruodžio 20 d. Stripeika, Pilėnas, Grybas ir kiti reikalavo, kad vajus būtų pratęstas iki Naujų Metų.

Tad šiuomi pranešame, kad **vajus yra prailgintas iki Naujų Metų, iki 1 dienos sausio, 1946.** Taigi iš kitų miestų prašome paskutines prenumeratas ir pinigus išsiųsti **ne vėliau kai 2-rą dieną sausio, 1946.** Tiesa, kad diena kai kam gal bus ne kokia, iš po Naujų Metų, pasitaikys būti pavargusiems, tačiau per ilgai tęsti užbaigimą negalima. Laiškų su paskutiniais rezultatais vajuje palauksime iki **sausio 5-tos.** Mes norime duoti laiko laiškams iš tolimesniųjų miestų pasiekti Laisvės Administraciją į laiką, kad galėtume priskaityti punktus. Tačiaus, gerai įsitėmykit, kad laiškai su pa skutinėmis prenumeratomis turi būti išsiųsti ne vėliau kai 2 d. sausio.

Su dideliu džiaugsmu sveikiname visus vajininkus ir jų talkininkus už gražų darbą šiame vajuje. Jau dabar mūsų vajus stovi visai arti pernykščio vajaus. O dar turime visą mėnesį laiko darbui. Tą mėnesį dirbkime su padidintu pasiryžimu taip, kad žymiai pralenktume pereitų metų vajų.

Dar žodis į visus dienraščio skaitytojus. Mes širdingai prašome visų esamųjų skaitytojų gauti nors po vieną naują skaitytoją. Tai nėra per didelis darbas, o jis yra labai svarbus. Pasirūpinkite, draugai ir draugės, šiuom svarbiu reikalu. Kalbinkite ką tik susitikdami užsisakyti Laisvę.

Laisvės Administracija

Atviras Laiškas SLA Mokesčių Kėlimo Reikalu

November 22, 1945
Brooktondale, N. Y.

S. E. Vitaitis,
307 West 30th St.,
New York 1, N. Y.

Mielas Broli:

Šiuomi liūdiju, kad priėmiau persikėlimo lakštą, kuris yra išpildytas, tik liepiate pasirašyti, kad aš sutinku su toj blankoj nurodymais, tai yra, kad aš savo valia sutinku laužyti pirmiau pasirašytą kontraktą su SLA. Tai yra, kad mano apsauga būtų sumažinta ant pusės arba kad aš mokėčiau du syk tiek mokesčių. Turiu prisipažinti, kad niekaip negaliu suprasti šito patvarkymo ir šio dėlei neapsiimu laužyti pirmiau padaryto kontrakto su SLA. Man labai keistai viskas skamba ir kad kas kur nori mūsų pinigais pasinaudoti. Praeitis yra jau įrodžius, kad SLA Pildoma Taryba eikvoja SLA pinigus ne SLA gerovei, bet visai nieko neturintiems tikslams su SLA. Tai yra, mėtė mūsų pinigus visokiems politiškiems tikslams, kaip tai, davimas keliolikos šimtų tai Lietuviškai Tarybai ir neva žinių agentūrai, ir siuntimas kelių šimtų į Argentiną. Taigi, tas viskas yra surištas su politika ir nieko neturi su SLA gerove. Kitaip sakant, tie pinigai buvo mėtomi tik dėl hitleriškos propagandos skleidimo, visai nesiklausus narių valios ar sutikimo. Arba vėl siuntinėjimas atstovų į Washingtoną SLA vardu. Tai vis politiški veiksmai ir be narių sutikimo buvo eikvojamas jų turtas. Ir dabar reikalaut, kad nariai mokėtų du syk tiek, arba darosi nėdateklius, tai tikrai skamba keistai.

Pildoma Taryba ir jos agentai rašo organe, būk valdžia to reikalauja, kad apsaugojus SLA nuo bankruto. Čia ir vėl rodosi, kad P. T. ir jos agentai apsilenkė su tikrenybe ar teisybe, ir štai kur.

Pirmas. Mes, nariai, prisirašėm prie SLA pagal valdžios pripažintą tvarką, kas užtikrino mums, nariams, apsaugą pagal tokią mokestį į apsaugos fondą. Kaip matom, nariai prisirašydami pildė valdžios patvarkymus, o ne laužė juos. Kodėl dabar reikalaujama laužyti?

Antras. Keli metai atgal P. T. šaukė išlaukines organizacijas, kad stotų į SLA eiles, nes tik SLA užtikrins jų apsaugą ateityj. Keliems metams praslinkus ir jau SLA negali apsaugoti savo senus narius. Kas pasidarė?

Trečias. P. T. metiniai raportai valdžiai rodo, kad SLA apyvarta (turtas) yra su viršum 100 nuošimčių užtikrinanti nariams apsauga. Reiškia, geriau, ne kaip valdžia reikalauja. Valdžia reikalauja 100 nuošimčių, o čionai mums parodo, kad yra daugiau. Ir vėl reikalauti, kad nariai mokėtų du syk tiek. Kame dalykas? Ir kada P. T. sako teisybę? Žiūrint raportus, tai gauni tokį supratimą, kad SLA yra geram stovyj ir jokių ekstra mokesčių nereikia. Kada skaitai P. T. reikalavimus laužyti pirmesnius kontraktus su SLA, nusimažinti ant pusės apsaugą arba mokėti dubeltavai, tai gauni visai kitokį supratimą. Reikštų, kad jau mūsų SLA yra nubankrutintas ant pusės, tai yra, tik neša 50% apsaugą, o ne 100 nuošimčių, kaip kad raporte parodo. Tai kada P. T. ir jos agentai sako teisybę ir kada meluoja? Jeigu jau SLA iš tikro yra tik pusės vertės ir jau baigia nubankrutyti, tai tegu taip ir sako, tai mes, nariai, žinosime tikrai, kaip daryti. Bet dabar vienaip sako, o kitaip daro, tai jokiu būdu negalima suprasti SLA padėties. Daleiskime, kad SLA gerovė remiasi ant 4% uždarbio, o dabartiniu laiku tik uždirba 3 nuošimčius. Reiškia 1% yra nuostolio. Gerai, tai kodėl nepakelti nariams mokestis 2 nuoš.? Tokiu būdu nariai mokės daugiau, ne kaip yra nedatekliaus, ir už tai niekas nerūgos. Bet kada reikalaujama dubeltavų mokesčių, tai jau blogai. Daleiskime, kad nariai lengvai laužys savo kontraktus su SLA. Tai kokį užtikrinimą mes, nariai, turime, kad po kelių metų jie neiškirs kitą tokį šposą?

Kaip mes imsime, kaip neimsime, bet aukščiau suminėti faktai rodo, kad P. T. ir jos agentai nesako mums teisybės. Čia kas nors yra negerai. Mes žinome iš patyrimo, kad P. T. sukišo apie $600,000 į visokias bevertes paskolas, kuriose yra žuvę $600,000 SLA turto. Paimkime Kulį — $20,000; Devenį — $25,000; Vienybę Lietuvninkų — $25,000. O kur Kamarauskas ir kiti mažesni, kurie tik buvo susirgę bolševizmo ir komunizmo liga. Toki visi gavo dideles paskolas. Arba vėl pažiūrėkime į pataisymo surašą, kur Vinikas buvo pirmininku. Tik paimkime vieną Vienybės laužą. Išleido to laužo pataisymui $47,000 ir tai nepataisė nei pusės. Tai didelė suma pinigų. Už tokią didelę sumą pinigų būtų buvę galima pabudavoti gana didelį ir gražų namą, o čia tik pataisymui išleista tokia suma. Tai ne baikos. Jau nekalbant apie algas ir kelionių lėšas ir kitokias bevertes išlaidas, kaip tai Jurgelioniui tik už kokį ten vertimą sumokėta $200, kur turėjo būti Viniko darbas. O kur kiti visokie samdymai bereikalingų darbininkų. Taip sakant, dabar SLA Centras likosi "purauzė" dėl visokių politikierių.

Šitą viską P. T. slepia nuo narių žinios. Taigi, akivaizdoj šitų nurodymų, mes neapsiimam laužyti mūsų pirmiau padarytą kontraktą su SLA.

Mes reikalaujame, kad pirma P. T. pasakytų tikrą teisybę apie SLA stovį, tai yra, kiek iš tikro yra žuvę SLA pinigų ir kas už tai yra atsakomingas?

W. G. Lasky,
Mary A. Lasky.

Skaitlingas LDS 2-ro Apskričio Posėdis

Išrinkta Sekantiems Metams Nauja Valdyba; Pasveikins Antrąjį Demokratinių Lietuvių Suvažiavimą; Išrinkta Komitetas Garsinimui LDS Vajaus Per Radiją.

Lapkričio 12 dieną įvyko Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 2-ros Apskrities posėdis, kuriame dalyvavo pereitų metų ir ateinančių metų komitetai.

Išduota komitetų raportai ir ypatingai daugiau atkreipta diskusijos link einančio LDS vajaus ir jo garsinimo per radiją, taip pat diskusuota apie prisirengimą prie naujų metų pasitikimo bankieto.

Išrinkta sekami asmenys į valdybą: pirm. G. Montvilas, vice-pirm. E. Zaldokienė, sekr. J. Skeberdytė, fin. sekr. J. Misevičia, iždin. M. Sakalienė. Organizatoriais išrinkta: T. Žebraitis, W. Slench ir F. Abekas.

Biznio komisija išrinkta iš sekamų narių: S. Kanapės, G. Montvilo, J. Misevičio ir M. Sakalienės.

Išrinkta komitetas, kuris rūpinsis paruošimu garsinimų per radiją. Į komitetą išrinkta T. Žebraitis ir W. Slench. Garsinimą pradės su lapkričio 20 diena ir tęs kas antradienio vakarais per kelis mėnesius.

Išrinkta broliški delegatai į LDS 7-tos Apskrities konferenciją Milwaukee, Wis. Delegatais išrinkti sekami nariai: G. Montvila, E. Zaldokienė ir W. Slench.

Nutarta apmokėti iš Apskrities iždo trims delegatams į Antrąjį Amerikos Demokratinių Lietuvių Suvažiavimą. Vienas delegatų atstovaus Apskritį, o du jaunuolių kuopas. Jais yra: T. Žebraitis ir K. Žebraitienė. Taipgi nutarta pasveikinti minėtą suvažiavimą su $10.

Raporte iš atsibuvusios konferencijos pažymėta, kad buvo įplaukų $25.47.

Šiame posėdyje liko išmokėta komiteto narių įšlaidoms, suvažiavimo pasveikinimui ir Apskričio delegatės lėšos; viso susidarė išmokėjimų $80.

Posėdyje dalyvavo visi naujo ir seno komiteto nariai. Visi naujo komiteto nariai pasižadėjo rūpestingai dirbti, kad pasekmingiau pravedus LDS vajų naujų narių gavime. Gero pasisekimo!

Sekr. **J. Skeberdytė**

Nashua, N. H.

Iš Kovos Lauko

Čia Nashua Mill audinyčios darbininkai laimėjo streiką. Streikas tęsėsi 17 dienų. Unija laimėjo visus reikalavimus, apart vieno, kuris yra labai svarbus. Kompanija nesutiko priimti unijos reikalavimo, kad kiekvienas darbininkas, dirbantis toj kompanijoj, prigulėtų unijoj.

Unija reikalavo, kad algos būtų pakeltos. Reikalavo pakelti iki 10 centų į valandą. Kompanija sutiko pakelti 8 centus į valandą. Kompanija sutiko, kad nei vienam darbininkui nebūtų mokama mažesnė alga kaip 65c į valandą. Kompanija sutiko duoti dvi savaites apmokamų vakacijų tiems darbininkams, kurie išdirba penkis metus. O kurie išdirbę mažiau, tai gaus vieną savaitę apmokamų vakacijų. Kompanija sutiko mokėti tokią pat mokestį už darbą, kaip kad už tokį darbą moka kitos kompanijos. Šią sulygintą mokestį kompanija pradės mokėti nuo 20 d. vasario. Kompanija sutiko priimti unijos reikalavimą, kad visi darbininkai būtų apdrausti ir už apdraudą mokės kompanija. Darbininkui numirus, jo šeima bei pašalpgavis gaus $500 pomirtinės. Jeigu darbininkas susirgtų darbe, tai gautų laike sirgimo pašalpą po $10.50 į savaitę per 13 savaičių. Kompanija sutiko užmokėti už ligoninę po $4 į dieną už 31 dieną, kuomet sergantis darbininkas patenka ligoninėn.

Šitokia sutartis su kompanija pasirašyta ant dviejų metų, iki 1 d. rugpjūčio, 1947 metų.

Mes šį streiką laimėjome dėl to, kad turime gerą uniją ir gerus organizatorius ir kad mes patys buvome gerai nusistatę vienybėje. Žinoma, būna ir klaidų unijoje. Bet tai priklauso nuo mūsų pačių. Jeigu mes lankysime unijos susirinkimus ir rūpinsimės unijos reikalais, tai bus mažiau ir klaidų.

Mūsų dviejose audinyčiose dirba apie 4,000 darbininkų, o tik 293 nepriklauso prie unijos. Tai mažas nuošimtis.

Laimėję šį streiką, mes turime dar labiau laikytis vienybėje ir tvirtinti savo uniją.

Unijistas.

Racine, Wis.

Biskis Žinių iš Unijinių Kovų ir Laimėjimų

UAW (CIO) 85 vienetas susitaikė su kompanija algų klausime. Walkers Mfg. Co. pasižadėjo pakelti darbininkams 10 centų į valandą ir tą mokestį pradės mokėti nuo rugsėjo 17 d., 1945 metų.

Kadangi eina kova CIO unijos visos šalies maštabu už pakėlimą 30% algų visiems darbininkams, tai unija padarytame kontrakte su kompanija pažymėjo, kad jeigu CIO unijos kova bus laimėta, tai kompanija turės atmokėti darbininkams visą priklausančią sumą po nacionalio unijos susitarimo.

UAW 85 vieneto prezidentas Leo Spanjers pareiškė, kad šiose pastarose derybose Walkers Co. viršininkai buvo daug žmoniškesni ir daug lengviau sukalbami, negu kada nors pirmiau.

Po pasekmingo susitarimo unija ištraukė savo peticijas dėl iššaukimo streiko iš N.L.R.B., kurias buvo kiek pirmiau pasiuntusi į minėtą įstaigą.

Geležies Laužo Darbininkai Irgi Aplaikė Laimėjimus

AFL 19860 vieneto prezidentas George Koch pareiškė, kad jo darbininkai ne tik 10 centų į valandą laimėjo, bet dar priedui vieną savaitę apmokamų atostogų.

Manoma, kad šiuo laimėjimu pasinaudos ir Silver Iron & Steel Co. ir Consumers Iron & Steel Co. darbininkai.

Nežiūrint kaip kompanijos spyrėsi nepakelti algų, dar nors ir dabar nepakėlė, kiek darbininkai reikalavo, tačiau isitikino, kad jos unijų nesulaužys ir pradėjo nusileisti. Laikui bėgant tikimasi, kad ir daugiau nusileidimų padarys, iei tik darbininkai vieningai ir tvirtai laikysis kovu lauke.

Ch. Kiselis

Binghamton, N. Y.

Visi į Vakarienę!

LDS 6 kuopos vakarienė įvyks ateinantį sekmadienį, gruodžio 2 d., Lietuvių Svetainėje. Ši vakarienė rengiama keliais žymiais tikslais: (1) pasitikti sugrįžusius savo kuopos narius iš karo tarnybos, (2) sukelti kuopos iždan pinigų, kad galėtume tinkamai metų pabaigos sąskaitas suvesti — išmokėti karo tarnyboje buvusių ir dar tebėsančių narių duokles ir kitas kuopos išlaidas ir (3) galimas daiktas, kad bus gera proga išklausyti deelgatų raportus iš svarbaus Amerikos Demokratinių Lietuvių Suvažiavimo, įvykusio pereitą savaitę Pittsburghe.

Komisija ir darbininkai ruošiasi gražiai visus svečius priimti ir patenkinti ne tik skania vakariene, bet ir draugišku pobuviu. Visi šio miesto ir apylinkės lietuviai esate kviečiami dalyvauti!

S. J.

Redakcijos Atsakymai

Trakimui, Almonesson, N. J. — Dėkojame už rašinėlį, bet, kadangi tuo klausimu dažnai buvo rašyta, tai dabar tas pats neverta kartoti, todėl nepasinaudosime.

Korespondentams. — Kurių draugų korespondentų iki šiol nepasirodė Laisvėje korespondencijos, jos tilps neužilgo; negalėjome jas greit sutalpinti dėl suplaukusių daugybės kitais bėgamais klausimais raštų. Dėkojame už rašinėjimą.

Wilmerding, Pa.

Skaičiau LDS organe "Tiesoj" korespondenciją apie LDS 37 kuopos veikimą. Ten pasakyta, kad ta kuopa "išpildė savo pažadą medikalei pagalbai Lietuvos žmonių ir sukėlė $100." Tai ne visai teisingai aprašyta.

Moterų Laisvės Draugystė irgi prisidėjo prie to svarbaus darbo. Mes moterys susinešėm skanių valgių į parengimą 12 d. spalio, energingai darbavomės, kad liktų pelno naudai Lietuvos žmonių. Lietuvos Sūnų Kliubas davė bačkutę alaus ir likusį pelną pasiuntėm tam tikslui. Materų Laisvės Draugystė pasiuntė 50 dol. ir LDS 37 kuopa pasiuntė 50 dol.

P. Mizerevičienė,
Moterų Laisvės D-jos pirm.

Norwood, Mass.

Apsivedė

Lapkričio 21 d. apsivedė Jonas Grybas su Kastancija Babravičiuke. Ėmė civilį šliūbą.

Abu yra pažangūs. Linkėtina naujavedžiams geriausio gyvenimo.

Svirplių Agentūra.

Ar Gali Darbininkai Sutaupomis Atnešt Gerovę

(Tąsa nuo 2-ro pusl.)

padorią sveikatos, nusilpnėjimo ir senatvės apdraudą.

Kai kurie turtingųjų, tie 15% viršūnėje, turi susitaupę tiek daug pinigų, kad nebežino, ką su jais ir bedaryti. Jie gali sukurti gerovę ten, kur dolerių yra daug. Tik dabar mums jau yra žinoma, kad jei didelė žmonių dalis neturi darbo, ar permažai uždirba, ar neapsaugoti, tai anksčiau ar vėliau ir likusioji dalis tai pajus. Depresija limpa. Ji, kaip ir mirtis, paliečia visus.

Gerovei užtikrinti, reikalingas gerai veikiantis pilnos samdos ir aukštų uždarbių planas. Štai kodėl dabar yra būtinas algų pakėlimas. Šalip to, mums reikalingas visai šaliai išdirbtas socialinio saugumo ir sveikatos planas, žadantis geriausią globą visiems prieinama kaina.

Kol šitokia politika nebus įgyvendinta Amerikoje, darbininkai neišgalės išleisti savo mažų sutaupų. Todėl gerovės ateitis negali remtis vien tik jų sutaupomis.

Newark. — Atlantic ant Pacific sandėlio eksplozijoj žuvę 5 žmonės.

Prez. Trumano motina sulaukė 93 metų amžiaus.

FORDAS PALEIDO 40,000 DARBININKŲ

Detroit. — Fordas uždarė milžinišką savo automobilių fabrika River Rouge, ir paleido 40,000 darbininkų, bent iki šios savaitės pabaigos.

LAISVĖS BANKIETAS IR BENDROVĖS SUVAŽIAVIMAS

Lietuvių Ko-operatyvės Spaudos Bendrovės ir Laisvės Bendrovės dalininkų suvažiavimas įvyks Sausio-Jan. 27, 1946, pradžia 10 val. ryto, Grand Paradise Salėje, 318 Grand St., Brooklyn, N.Y.

Po suvažiavimo bus bankietas, tose pačiose salėse. Kadangi valgiais aptarnavimas įvyks atskiroje salėje, tame pačiame budinke, tai didžiojoje salėje šokiai tęsis be pertraukos nuo 6:30 val. iki vidurnakčio.

So. Boston, Mass.

Iš Didelio ir Puikaus Koncerto

Lapkričio 11 d. So. Bostonas buvo nebe toks, koks jis esti paprastu kasdieniniu laiku. Lapkr. 11 ten iš ryto atsibuvo LDS 7-to Apskričio graži konferencija. Po konferencijos buvo šaunūs pietūs Lietuvai Pagelbos Teikimo Komiteto svetainėj. Gi po pietų, Municipal Auditoriume, įvyko nepaprastai gražus koncertas, kas buvo retenybė didžiojo Bostono apylinkės lietuviams ir kitiems, kurie jį matė ir pasiklausė melodingų dainų.

Po konferencijos ir po skanių pietų visi nusiskubinom į didžiulį Municipal Auditoriumą, kur jau tirštai žmonės rinkosi ir kopė aukštyn plačiais cementiniais laiptais, kad greičiau pasprukus nuo smulkaus, bet tankaus ir gan įkyraus lietaus. Mudu su draugu Penkausku pas svetainę nuvežė mašina dd. Kralikauskai, lawrenciečiai. Už tai labai ačiu Kralikauskui. Kitaip, vargu būt buvę man pasiekti auditoriumą tokiame šlapiame ore!

Didelė svetainė greit prisipildė žmonėmis, kurie skubėjo, kad užtikrinti sau vietą. Kas už brangesnį bilietą, o kas už pigesnį, bet visos sėdynės netrukus užsipildė.

Draugė M. Sukackienė turėjo garbę pirmininkauti tam išdidingam koncertiniam vakarui. Ji džiaugsmingu akių žvilgsniu nuo estrados perbėgo virš masinės publikos ir paaiškino, jog šį koncertą surengė Naujos Anglijos Moterų Sąryšis ir kad visas pelnas nuo šio parengimo bus skiriamas supirkimui dovanų Tarybinės Lietuvos vaikučiams ir pasiuntimui į Lietuvą nuo Amerikos lietuvių. Tai buvo tam tikro jausmo momentas, prisiminus senąjį kraštą ir matant tokią skaitlingą publiką, prijaučiančią tam kilniam tikslui. Pirmininkė tuo pačiu nusiteikimu pranešė, jog šiandien turėsime labai gražų ir ilgą dainų programą. Taipgi padėkojo visoms kolonijoms, kurios pasidarbavo sutraukimui skaitlingos publikos.

Kadangi draugė Yvonne — Niaurienė, padovanojo man aukštesnės kainos bilietą, tai turėjau progą atsisėsti arčiau estrados ir labai patogiai klausytis gražių dainų.

Programą pildė aukštos rūšies meniškos pajėgos. Būtent, žymi dainininkė Ulčinskaitė iš Waterbury, Conn. Ji turi malonų aukšto išlavinimo balsą ir labai gerai dainuoja. Tur būt šios apylinkės lietuviška publika pirmą kartą turėjo progos pasigrožėti jos dainavimu.

Kitai N. Anglijos žymi dainininkė Ekvilė Šiauriūtė. Ji, rodosi, iš Dorchester, Bostono priemiesčio. Plačiai žinoma, kaipo gražiai lietuviškas dainas dainuojanti. Ekvilė abelnai yra puiki dainininkė ir savo išėjimu moka greit pasigauti publikos simpatiją.

Jos abi, kaip Ulčinskaitė, taip ir Šiauriutė, sudainavo daug gražių dainų. Kaip joms publika karštai ačiavo! Jos buvo iššauktos dar ir dar atkartotinai. Kasgi nesigrožėtų tokių žvaigždelių dainavimu?

Vincas Motiejaitis iš Worcester, puikiu talentu apdovanotas berniukas, kaip visados, mūsų apylinkėj žinomas, gražiai dainavo ir eiles sakė. Jam akompanavo M. Meškienė, irgi worcesterietė.

Labai puikiai dainavo garsioji **Harmonijos Grupė,** kurią šį vakarą sudarė: S. Paura, R. Niaura, G. Švedas, L. Žilaitis, P. Šimonis, Frances Kurgoniutė ir dar vienas, bet, apgailėtina, jo vardo nesužinojau. Atsiprašau!

Šioji grupė skirstėsi į kvartetus, trio ir tam panašiai. Šie viršminėti dainininkai davė briliantiško dailumo koncertinę dalį. Žmonių delnai įkaito ir pavargo nuo griausmingiausių aplodismentų. Jie publikai niekad nenubostų su tokiu melodingu dainavimu. Ne be tikslo ji vadinasi: **"Harmonijos Grupė"!**

Apart draugės Meškienės, visam koncertui akompanavo pianinu Naujosios Anglijos aukštosios muzikos konservatorijos profesorius Mr. Davis. Tai labai malonus žmogus, daug gelbstantis pažangiųjų lietuvių menui.

Jau suminėjau daug. Tačiau dar neviskas, ką mes turėjome. Visa publika žinojo, kad neviskas. Žinojo, jog mes čia pat svetainėje turime mums gimininigų latvių puikų chorą vadovybėje gerbiamo mokytojo draugo Šiugerio.

Choras didelis. Didelėj didžiumoj susideda iš senyvų žmonių ir tik vieną trečdalį choro sudaro vyrai. Choras puikaus mokytojo išlavintas iki retai pasiekiamos aukštumos. Jis puikiausia dainuoja! Visa publika jų dainavimu tikrai pasigrožėjo. Ypatingai dainuojant tą puikią latvių kalboje melodingą dainą — Johan Strauso "Valsas ant Dunojaus bangų", visai užžavėjo mūsų audienciją. Daina puiki, ilga ir nepaprastai gražiai sudainuota.

Publika jiems gausiai ir neatlaidžiai plojo. Ir kuomet jie po sudainavimo kelių dainų ir po atkartojimų jau ėjo nuo estrados per šalines duris, pasieniu, linkui svetainės užpakalinės dalies, tai publika garbingai juos lydėjo aplodismentų griausmais. Išrodo, pažangieji lietuviai moka tinkamai įvertint savo gimininguųjų kaimynų kultūrą, pastangas ir gražų mums patarnavimą.

Matant, kaip puikiai dainuoja senyvo amžiaus žmonės, draugė M. Sukackienė ten pat estradoje visiems pastebėjo: **"Matote, kokio amžiaus žmonės choruose dainuoja? Nuo šios dienos eikite atgal į chorus ir ten dainuokite nesiskųsdami ant savo senatvės."**

Man šis numeris labai patiko. Ir tai buvo paskutinis—gražus numeris programos.

Šis koncertas ilgai pasiliks atmintyje tų, kurie jame dalyvavo, jį matė ir juomi puikiai pasigrožėjo. Pavyzdin, nekurios dalys programos buvo atliktos komiško prirengimo aktuose. Kaip tai, dzūko, zanavyko, kalakuto ir dar vieno komiko "netikėtas" susitikimas estradoje su drauge Kurgoniute ir bendras "pasikalbėjimas" dainomis, pridarė tiek skanaus juoko, kad tiesiog varė publiką iš lygsvaros. Už tai ačiu Šimoniui, Paurai, Kurgoniutei, profesoriui Davis ir man nepažįstamam draugui.

Šitaip užsibaigė gražus koncertas So. Bostone.

Palikome Bostoną vėl paprastame stovyje. Bet dabar vėl lauksime, kada vėl įvyks kas nors nepaprasto.

J. M. Karsonas

30,000 LAVONŲ VIENAME KAPE

Varšava. — Ties Siedlce, Lenkijoj, atkasta milžiniškas kapas, kur naciai palaidojo 30,000 savo nužudytų francūzų, rusų ir italų karių. Vien italų oficierių buvo daugiau kaip 1,000 nužudyta.

Washington. — Prašoma $1,900,000,000 UNRRA fondui.

Joseph Garszva
Undertaker & Embalmer
Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. Evergreen 8-9770

Ką sugrįžęs Veteranas sužinojo apie New Yorką

VAISTAI

Didis **KARO DARBAS** *atliktas!*

Jis nudžiugo—ir jums reikėtų nudžiugti—dėl stebėtino daugio ir įvairumo ginklų, plaukusių iš šio senojo jo miesto. Jis nežinojo (mažai kas žino), kiek daug naujovinio karo įrankių buvo nukalta skaitlinguose New Yorko fabrikuose. Čia tik keletas pavyzdžių: K-porcijos, taikikliai, lėktuvai, bombiniai taikikliai, gyvybės apsaugos vaistai, valtys, uniformos, patrankų šarvai, šoviniai, radaras, karo laivai . . .

IŠLAIPINIMO VALTYS

TAIKIKLIAI

Stebėtiną **TAIKOS DARBĄ** *jis atlieka!*

MALIAVOS . . . New Yorkas pagamina 10% šalies maliavų—daugiau kaip po kvortą kiekvienam vyrui, moteriai ir vaikui Jungtinėse Valstijose!

Štai kitas retai žinomas faktas apie New Yorką: mes esame svarbiausias **pramonės** miestas šalyje! Dirbiniais mes pralenkiame Chicagą (antrą didžiausią pramonės centrą) beveik 50%! Vienoje srityje po kitos New Yorkas pagamina daugiausia . . . ir bendrai geriausių dirbinių.

PROFESIONALIAI IR MOKSLINIAI INSTRUMENTAI . . . čia padirbama 41% jų kiekio šalyje.

DRABUŽIAI . . . Trys ketvirtys visų geresnių moteriškų drabužių, 90% jų kailinių, pagaminama čia New Yorke.

POPIERA . . . Daugiau kaip 11% popierinių šalies dirbinių — servečių, taurelių, dėžučių — pagaminama New Yorko mieste.

Jis **PROGAS** *duoda!*

Geriausios žinios sugrįžusiems mūsų veteranams (ir jums) yra šios: vietinės dirbyklos tikisi samdyti daug tūkstančių *daugiau* žmonių, negu pirm karo.

Ką tik miestas privalo duoti savo piliečių gerovei . . . visos progos . . . čia gausiai yra savajame jūsų New Yorke.

Stipri perkamoji jėga, pakylanti iki milionų. Biznis turi ambicingus planus augti. Perėjimas nuo karo į taikos meto pramonę turėtų būti lengvas ir greitas. (Gamybiniai miesto pajėgumai yra milžiniški ir paskirstyti tarp 27,000 dirbyklų.)

Ir—kad visi augimo planai būtų įvykdomi—yra gausa patikimos elektrinės jėgos, kurią teikia gabi privatinė pramonė.

PIRKITĖ PERGALĖS BONUS IR PADĖKITE UŽBAIGT DARBĄ

CONSOLIDATED EDISON COMPANY OF NEW YORK, INC.

SERVICE

JUNGT. TAUTŲ KOMISIJOS PIRMININKAS

London. — Paruošiamoji Jungtinių Tautų Organizacijos komisija išrinko nuolatiniu savo pirmininku Eduardą Zuletą Angel, Pietinės Amerikos respublikos Colombijos delegatą.

Chelan, Wash. — Nusiritus auto-busui nuo kalno, užmušta 15 mokinių.

Buenos Aires. — Argentinos diktator. Perono fašistai sekmadienį bažnyčiose kėlė muštynes prieš demokratus.

Pranešama, kad Azerbaidžano sukilėliai užėmė tos Irano provincijos sostinę Tabrizą.

JUSTIN M.
BUYAUSKAS
MATTHEW A.
BUYAUSKAS
Laidotuvių Direktoriai
Patogus laidotuvių namas su dviem koplyčiom ir grabų parodos kambariu.
426 Lafayette Street
NEWARK, N. J.
TEL. MARKET 2-5172

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniška patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4110

SKELBKITĖS "LAISVĖJE"

Telef. HUmboldt 2-7964
J. J. Kaškiaučius, M. D.
530 Summer Ave. Newark, N. J.
VALANDOS: 2—4, 6—8 Sekmadieniais nėra valandų.

GREEN STAR BAR & GRILL
Lietuviškas Kabaretas
Kas nori gražiai laiką praleisti pasilinksminti ir pasišokti užeikpas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.
Ateikite pasimatyti su Giviais.
GERIAUSIAS ALUS BROOKLYNE
PARĖ KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ
459 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.
(Skersai nuo Republic Teatro) Telefonas EV. 4-8696

Atrado, kad Hess Nieko "Negalįs Atsiminti"

Nurnberg. — Talkininkų paskirta gydytojų-psichologų komisija tyrinėjo protą Rudolfo Hesso, vieno iš įkaltintų karinių Vokietijos kriminalistų. Tyrinėtojai paskelbė, kad Hesso protas bendrai sveikas, bet pripažino, kad jis "visai netekęs atminties;" todėl, girdi, Hess negalėtų teisme tinkamai apsiginti.

Hess, buvęs Hitlerio įpėdinis, atskrido į Angliją 1941 m. siūlyti anglam susitaikyti su Vokietija ir išvien pulti Sovietus. Anglijoj jis buvo suimtas. Anglai dabar sako, kad Hess, būdamas pas juos nelaisvėje, girdi, kelis kartus mėginęs nusižudyti.

LAIVAKROVIŲ STREIKAS KAREIVIŲ NAUDAI

San Francisco. — CIO Laivakrovių Unija nuo gruodžio 1 d. atsisakys aptarnaut tuos laivus, kurie galėtų gabent Amerikos kareivius namo iš užjūrių, bet negabena.

London. — Jeigu Amerika neduos Anglijai didelės paskolos, tai anglų valdžia, turbūt, atsimes nuo Bretton Woods planuotų tarptautinių fondų.

Al Davis, kumštininkas, nušautas pasipriešinus plėšikams atėjus apiplėšti aludę ant Remsen Ave., Brookyne, kur kumštininkas buvo užėjęs pasikalbėti pas jam pažįstamą savininką.

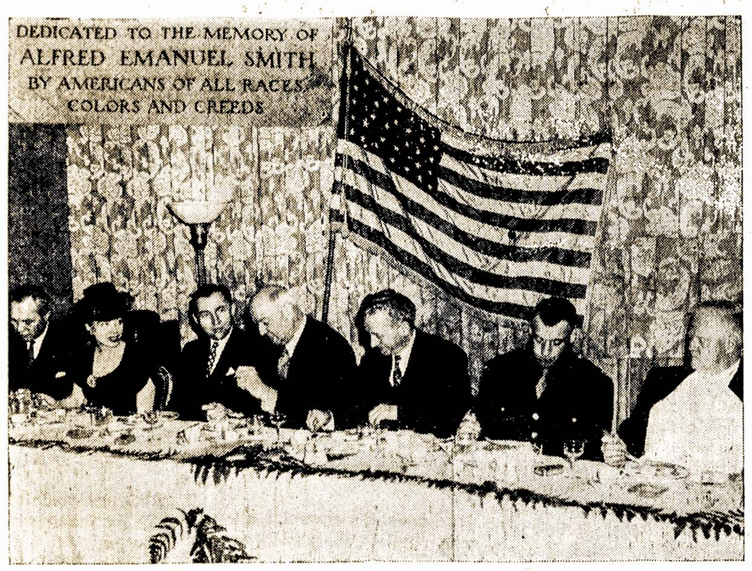

Neangliškosios spaudos ir radio pobūvis svarstyti prisidėjimą kampanijon sukelti Alfred E. Smith'ui $3,000,000 vertės paminklą. Dalis garbės svečių (iš kairės): rabinas J. X. Cohen iš Laisvos Sinagogos, Miss Rosemarie Brancato iš New Yorko Miesto Centro Opera Company, Andrew J. Valucheck iš Neangliškosios Spaudos Dramos Kritikų Sąjungos, James A. Farley, generalis Smith Memorial Komiteto pirmininkas, Sigmund Gottlober, neangliškos spaudos ir radio kampanijos pirmininkas, Edmund Marshall, katalikų dvasiškis ir Victor Ridder, New Yorko vokiečių laikraščio leidėjas. Iš sukelto Smith'o atminčiai fondo planuoja statyti priedą prie Šv. Vincento ligoninės, New Yorke. Fondas, kaip matome iškaboje, yra remiamas visų bendrai, tame skaičiuje ir dienraščio Laisvės.

Montello, Mass.

Lapkričio 16 d. Liet. Taut. Namo svetainėje įvyko Lietuvai Pagalbos Teikimo vietinio skyriaus reguliaris susirinkimas. Jame dalyvavo beveik visi komiteto nariai ir padarė keletą svarbių tarimų.

Iš komisijos raportų paaiškėjo, jog žiemos sezono veikmė pradeda išsijudinti ir kad pirmieji pasimojimai davė gerus rezultatus. Aišku, vietinė lietuvių visuomenė pradeda įvertinti mūsų komiteto nuveiktus darbus kaslink sušelpimo Lietuvos žmonių. Tai aiškiai parodė komisijos raportas iš neseniai įvykusio parengimo.

Visiems yra žinoma, ir jau buvo rašyta, jog operetė "Kada Kaimas Nemiega" nusisekė labai gerai. Nors jos suruošimas reikalavo daug darbo, bet tas triusas nenuėjo veltui. Šis pasidarbavimas atnešė netik materiališką, bet ir morališką naudą. Tatai liudija skaitlingas publikos atsilankymas. O tai yra parėmimas kultūrinio darbo ir atjautimas Lietuvos žmonių sunkios padėties. Iš anksto buvo pranešta, kad operetės parengimo pelnas eis sušelpimui mūsų brolių ir seserų Lietuvoj. Sulyg komisijos raporto, pelno liko virš $300.

Kitas raportas iš surengtos specialės vakarienės, kurios pelnas yra skiriamas delegato kelionės išlaidų padengimui, irgi buvo neblogas. Pelno liko pakankamai suvažiavimo reikalams. Tai vis komiteto narių pasidarbavimo geros pasekmės.

Buvo svarstoma ir likosi nutarta paaukoti dvidešimts penki doleriai dėl pasveikinimo Antrojo Dem. Liet. Suvažiavimo.

A. Kukaitienė raportavo, kad ji surinko dešimtį dolerių Lietuvos žmonių pagalbai iš šių asmenų, kurie aukojo sekančiai:

A. Kangiserienė $3; A. Moneikis $2; J. Aukštikalnis $2. Po $1: V. Aukštikalnienė, A. Jievutis ir Mr. Takas. Viso $10.

Sekantis komiteto narių susirinkimas nutarta laikyti gruodžio 8 d., 7:30 val. vakarą, Liet. Taut. Namo mažojoj svetainėje. Tame susirinkime bus išduotas delegato pilnas raportas iš Antrojo Amerikos Demokratinių Lietuvių Suvažiavimo. Tą vakarą turėtų dalyvauti ne tik komiteto nariai, bet ir pašaliniai, nes tai yra svarbu sužinoti suvažiavimo tarimus, kurie liečia mūsų atėities darbuotę. Ypač reikalinga žinoti nauji patvarkymai kaslink pagelbėjimo Lietuvos žmonėms atstatyti sugriautą šalį.

★ ★ ★

Teko sužinoti, jog Liuosybės Choras turės savo koncertą sausio 12 d.

Liet. Teatrališkas Ratelis statys scenoje trijų veiksmų komediją "Moterims Neišsimeluosi" sausio 26 d.

X. Kareivis

Šypsenos

Naktinis Susitikimas

Įtartinas asmuo pasitinka nepažįstamą poną ir prisikabina, kad šis jam pasakytų kiek laiko. Nepažįstamasis pykštelėjo jam tiesiai į veidą, tardamas:

— Ot tamstai, kaip tik pirmą išmušė!

Įtartinasis asmuo nugriuvęs taria:

— Dėkui Dievui, kad aš tamstos prieš valandą nesusitikau.

Ne Taip Suprato

Kartą Markas Twainas užėjo pas vieną dailininką, kuris piešė didžiulį paveikslą. Norėdamas įsitikinti ant **ko šis piešia — ar ant medžio ar ant drobės,** Markas Twainas bakstelėjo su pirštu į paveikslą.

— Tamsta atsargiau, — sušuko dailininkas, — paveikslas dar neišdžiūvęs.

—Tamsta dėl manęs nesijaudink, mano pirštinė jau nebe nauja, — atsakė Markas Twainas.

Binghamton, N. Y.

Pagerbta LDS 6 Kuopos Sekretorė Viktorija Kuokalienė

Lapkričio 10-tą buvo surengta "Stork Shower" Viktorijai, jaunai būsiančiai motinai, jos tėvų J. K. Vaičekauskų namuose. Buvo sukviesta graži grupė moterų ir merginų per Viktorijos tetulę M. Bekerienę ir J. K. Navalinskienę. Dalyvėm susėdus prie gražiai papuošto stalo, šeimininkės pavaišino visas gardžios kalakutienos vakariene ir visokiais gardėsiais.

Po gardžios vakarienės, visoms susėdus svečių kambaryje, peržiūrėjom būsiančiam kūdikiui dovanėles, kurių buvo daug, taipgi ir pinigais virš 60 dolerių. Viktorija labai visoms dėkinga.

Drg. Bronisė Zmitraitė, rengėjoms ją perstačius, sutiko būti to vakaro pirmininke. Po dovanų peržiūrėjimo, B. Zmitraitė paprašė dalyvių, kad paaukotų po kiek kuri išgali Antrajam Demokratinių Lietuvių Suvažiavimui pasveikinti. Mes ir neatsisakėm, sudėta $21.15. Aukas rinko V. Zmitraitė, H. Žukienė.

Nuo savęs dėkoju J. K. Vaičekauskams už vakarienę, M. Bekerienei už pagaminimą, visoms už aukas. O. Viktorijai Kuokalienei — geriausio pasisekimo.

"Parės" Dalyvė.

Sveikino Suvažiavima

Viktorijai Kuokalienei pagerbti surengtoje "pariukėje" (Stork Shower), įvykusioje lapkričio 10-tą, dalyviai sveikino Antrąjį Demokratinių Amerikos Lietuvių Suvažiavimą su $21.15. Suvažiavimas įvyko lapkr. 23-24 dienomis, Pittsburgh, Pa.

Aukotojų Vardai

J. K. Vaičekauskai, gėlininkai, $7.50.

Viktorija Kokalas $2.50.

Po $1: J. K. Navalinskienė, M. Luzinienė, Valerija Kaminskienė, H. Vėžienė, Ed. Walker $1.05.

Po 50c: B. Zmitraitė, V. Zmitraitė, V. Kapičiauskienė, A. Kireilienė, A. Žemaitienė, M. Bekerienė, A. Patrick, Anna Beker, H. Pagiegalienė, V. Walker, H. Žukienė.

Po 25c: A. Maldaikienė, Julia Kaminskienė.

P. Bakšienė 10c.

Pinigai priduoti LPTK iždi., priduoti suvažiavimui su kitomis aukomis.

Sekr. **J. K. Navalinskienė.**

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

REIKALINGI
DAILYDĖS, MŪRININKAI
IR
KONSTRUKCIJOS DARBININKAI
DARBAS 48 VALANDŲ SAVAITĖ
DVIGUBAI MOKAMA UŽ AŠTUONIAS VALANDAS
ILGAS DARBAS
E. R. SQUIBB & SONS PLANT
New Brunswick, New Jersey. Brown & Matthews, Inc., Contractors, Mr. Stanton, Superintendent. (280)

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

REIKALINGI
DAILYDĖS
MŪRININKAI
IR KONSTRUKCIJOS
DARBININKAI
Dirbti 48 valandas į savaitę
Dviguba mokestis už aštuonias valandas.
Ilgas darbas.
E. R. SQUIBB & SONS PLANT,
NEW BRUNSWICK, N. J.
BROWN & MATTHEWS, INC.,
CONTRACTORS,
MR. SANTON, SUPERINTENDENT.
(279)

PRANEŠIMAI

HARTFORD, CONN.

ALDLD Moterų Kliubas rengia prakalbas su dainų programa, Gruodžio 2 d., L. P. K. Salėje, 227 Lawrence St. Durys atdaros nuo 2 val. dieną. Dainos ir prakalbos nuo 2:30 val. Dainų programą pildys LAISVĖS CHORAS, vadovybėje Baltulionytės. Prakalbą sakys D. M. Šolomskas, Laisvės red. štabo narys iš Brooklyn, N. Y. Jis kalbės apie Lietuvą ir kitais svarbiais šių dienų pasauliniais klausimais. Kviečiame visus dalyvauti. — Rengėjos.
(278-279)

PHILADELPHIA, PA.

ALDLD 10 kp., atžymėjimui šios organizacijos 30 m. jubiliejaus ruošia koncertą. Gruodžio 2 d., Liaudies Name, 735 Fairmount Ave. Pradžia 3 val. dieną. Programe dalyvauja: S. Kuzmickas iš Shenandoah, Pa., ir V. Valukas iš Wilkes-Barre, Pa., abu solistai; skambins Rusų balalaikų orkestra, akomp. rusų šokikų grupei; išgirsime gražią muziką, kurią suteiks armonikistas Albertas Kasparičnas. Prakalbą pasakys vienas iš Laisvės redaktorių. — Kviečia Komisija. (278-279)

WORCESTER, MASS.

Sekmadienį, gruodžio 2 d., 4 val. dieną, po 29 Endicott St. įvyks šaunus vakarėlis, ruošiamas abiejų ALDLD kuopų, tai bus sulauktuvės delegatų, sugrįžusių nuo Dem. Liet. Suvažiavimo. Ateikite visi, išgirsite delegatų raportus ir linksmai praleisite laiką. Bus valgių ir gėrimų. — Rengėjai. (278-279)

HARRISON-KEARNY, N. J.

ALDLD 136 kp. susirinkimas įvyks gruodžio 2 val. dieną. Draugai, malonėkite visi dalyvauti šiame susirinkime, nes apart kitų svarbių reikalų bus išduoti raportai iš Demokratinių Lietuvių suvažiavimo įvykusio Pittsburghe. — V. W. Zelin.
(278-279)

LINDEN, N. J.

Naujų Metų Vakare, Gruodžio 31 d., įvyks Bankietas. Rengia Lindeno Lietuvių Liberty Parko Kooperacija, 340 Mitchell Ave. Bilietai $2 asmeniui. Turėsime turkės, taipgi gros gera muzika. Kviečiame šėrininkuskes ir pažįstamus iš apylinkės dalyvauti, prašome iš anksto įsigyti bilietą, kad gaspadinės žinotų dėl kiek asmenų gaminti vakarienę—Koresp.
(277-278)

ELIZABETH, N. J.

ALDLD 54 kp. susirinkimas įvyks lapkr. 30 d., 8 v. v., 408 Court St. Visi būkite šiame susirinkime, nes turim daug svarbių reikalų apkalbėti ir nutarti. Taipgi bus išduotas raportas iš atsibuvusio 2-ro Liet. Dem. Suvažiavimo. — C. Andriūnas, kp. sekr. (277-278)

MONTELLO, MASS.

Biručių Pašalpinės Draugystės metinis balius įvyks gruodžio 1 d., 7:30 v. v. Liet. Taut. Namo apatinėj salėje. Narės turi dalyvauti priverstinai. Įžanga $1. — Kom.
(277-278)

REIKIA DARBININKŲ
Geros Darbo Sąlygos
Nuolatinis Darbas
CUDAHY PACKING CO.
820 WASHINGTON ST.
N. Y. C.
(277)

SARGAS
NAKTIMS
FABRIKAS RANDASI GREENPOINT
NUOLATINIS DARBAS
REIKALINGA REKOMENDACIJA
C. E. HALBACK & CO.
190 BANKER STREET
BROOKLYN
(278)

APVALYTOJAI, Ofisų Būdinkuose. Nuolat, Dienomis ir Naktimis. $37.25. Matykite Mr. INGE, 59 Pine Street, New York City.
(X)

HELP WANTED—FEMALE REIKALINGOS MOTERYS

MERGINA
Abelnam Ofiso Darbui
ir pasiuntimam.
NUOLATINIS DARBAS
B. AXLER & CO.
82 BOWERY
NEW YORK CITY
(278)

NAMŲ DARBININKĖ
PAGELBĖTI PRIE VAIKUČIO
LANKANT MOKYKLĄ.
GERA ALGA. GERI NAMAI.
NAKVOTI ANT VIETOS
REIKALINGA REKOMENDACIJA
MRS. I. SPERLING
260 Ocean Parkway, Brooklyn, N. Y.
WINDSOR 6-8288
(278)

VALYTOJOS, PATYRUSIOS AMERIKOS PILIETĖS. PILNAM AR DALIAI LAIKO. KREIPKITĖS Į MR. BISHOP, P. S. 188 MANHATTAN, EAST HOUSTON & LEWIS STREET, N. Y. C.
(277)

OPERATORĖS
NAUJAI DIRBTUVEI
MERROW & MERROW HEMMERS;
TAIPGI VALYTOJOS & APKARPYTOJOS
NUOLATINIS DARBAS
HUGO S. BARON
401 MULBERRY ST. NEWARK, N. J.
3-čio Fl.
(278)

VALYTOJOS, Ofisinių Namų. Nuolat. $35.
Kreipkitės tarp 4 ir 5 P.M.
INGE, 59 Pine St., New York City.
(X)

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau Mikolo (Maikio) Yanielionio, žinojau, kad daug metų atgal gyveno ir dirbo Monessen, Pa. Kas žinote kur jis dabar randasi, malonėkite man pranešti, arba tegul pats atsišaukia. Turiu svarbų reikalą. — Jos. Liminskas, 1132 Solway, Detroit 9, Mich. (277-278)

Dienraščio Laisvės
BAZARAS
Įvyks Washingtono Gimtadienio Šventėje.
Bus tris dienas.
VASARIO-FEBRUARY
22, 23 ir 24 Dienomis
1946
Grand Paradise Salėse
318 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

MŪSŲ KULTŪRINIS CENTRAS
★★★
Įsisteigimas namo kaipo kultūrinio Centro priklauso nuo to, kaip greit ir kaip daug bus išpirkta šėrų.
ŠĖRO KAINA $25
Visi norime, kad pažangioji Amerikos visuomenė turėtų tinkamą namą, kuriame būtų patogios patalpos didžiųjų nacionalių organizacijų raštinės ir Laisvės spaustuvei.
Taipgi Turi Būt Gera Salė Parengimams ir Susirinkimams
Dalykas yra didelis ir svarbus. Visi turime įsigyti šėrų ir tai reikia greit atlikti. Kurie finansiniai išgali turėtų pirkti po daugiau kaip po vieną šėrą.
Siųsdami už šėrus pinigus, čekius ar money-orderius išpirkite sekamu vardu:
Home For Lithuanian Workers, Inc.
Nes tokiu vardu banke yra padėti namo bendrovės pinigai, todėl čekiai ir money-orderiai turi būt taip rašomi.
HOME FOR LITHUANIAN WORKERS, Inc.
46 Ten Eyck St. Brooklyn 6, N. Y.

SET YOUR QUOTA NOW IN THE GREAT VICTORY LOAN

Biznieriai, Skelbkitės Laivėje LAISVĖJ

F. W. Shalins
(Shalinskas)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. VIrginia 7-4499.

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus
Nupiešiam Planus
Darome ir Pritaikome Akinius.

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 BROADWAY
BROOKLYN, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIEJIMAMS ĮSTAIGA

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.
Patogiai ir gražiai įruoštas atskiras kambarys užėjimui grupėms. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.
426 SO. 5th STREET BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes St. eleveiterio stoties. Tel EVergreen 4-9508

NAMŲ SAVININKAI!
Pasimatykite Su Lietuviu Stogdengiu
VINCU KRIAUČIŪNU
Jei jūsų namui reikia naujo stogo ar jei stogas reikalauja pataisymų, Kriaučiūnas jums atliks. Jei per stogą varva, paveskite mūsų patyrusiems stogdengiams, o jie suras priežastį ir tuojau pataisys mažais kaštais.

SENUS NAMUS APDAROME ŠINGELIAIS IR JIE ATRODO KAIP NAUJI.
Stogų ar Namų šingeliavimo reikalu kreipkitės
NATIONAL ALCALA INDUSTRIES
355 Union Ave., cor. Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 4-0753.

Lietuviškas
Traktyrius
Didelis pasirinkimas visokių vynų ir degtinės
Geri Užkandžiai
Juozas Zeidat
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

Lietuvių Kūro Kompanija
Nelaukite, iki jūsų anglis išsibaigs iki paskutiniam kavalkui, užsisakykite iš anksto, nes žiemą yra sunkus pristatymas anglies.
Mes taipgi aprūpiname aliejum tuos, kurie savo namuose turi Oil Burners. Kūro Reikalu prašome kreipti
Tru-Ember Fuel Co., Inc.
496 GRAND ST. BROOKLYN. N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Al Dobinis Sugrįžo Iš Karo Tarnybos

Sgt. Al. Dobinis

Albertas B. Dobinis, laisvietis, sūnus brooklyniečių Onos ir Motiejaus Dobinių (buvusių newarkiečių) sugrįžo iš karinės tarnybos lapkričio 26-tą. Ištarnavo tris ir pusę metų. To laikotarpio 35 mėnesius išbuvo užjūryje, Europoje.

Sugrįžo garbingai paliuosuotas, vežinas keliomis kampanijų žvaigždėmis ir kitais požymiais, saržento laipsnyje. Al tarnavo vandens kelių inžinieriuose (Amphibious Engineers). Paskiausia jo stotis buvo Bremene. O parplaukti iš Europos teko į Norfolk, Va. Tas, sako Al, sumaišė jo planus būti namie Padėkų Dieną. Tačiau visgi buvo smagiau nors Virginijos sausžemį pasiekti pirm šventės, negu būtų buvę ilgiau pasilikus Europoje laukti kito laivo.

Pereitą antradienį Al atlankė ir laisviečius, taipgi Lietuvių Darbininkų Susivienijimo Centrą. Atrodo gerai, nors, sakėsi, pastaruoju laiku dikčiai sumenkęs belaukiant progos keliauti namo ir kelyje—jūra buvusi nerami, audringa.

Pirm sugrįžtant, Al norėjęs atlankyti Lietuvoje savo tėvų artimuosius, pamatyti Lietuvą, bet dėl transportacijos sunkumų Lietuvon ir į kitus buvusius karo ir nacių nuteriotus kraštus ekskursantams dar negreit bus galima keliauti. Į nekariavusias šalis galima važiuoti, bet dėl jų nenorėjęs gaišuoti sugrįžimo namo.

Iš matytų Vakarų Europos kelių šalių, moderniškiausia pasirodžius Belgija.

Al gražiai tebekalba lietuviškai, nors tik vieną lietuvį karį galėdavęs susitikti. Su tuo chicagiečiu susitikę, jiedu pasikalbėdavę lietuviškai.

Pasilsėjęs, apsidairęs, Al tikisi ne už ilgo pasimatyti su buvusiais savo draugais choritais, LDS jaunimu ir visais už įstaigos sienų veikiančiais laisviečiais netolimose organizacijų pramogose bei susirinkimuose.

Kartu su jo tėvais ir artimaisiais džiaugiamės Alberto laimingu sugrįžimu ir linkime laimės civiliniame gyvenime.

Telegrafo Darbininkai Veiks už Mokesties Pakėlimą

Septyni tūkstančiai Western Union darbininkų didžiajame New Yorke ir artimose apylinkėse, lapkričio 27-tos vakaro susirinkimuose svarstė, kaip išgauti iš firmos tuos pagerinimus, kurie jau yra leisti per šios srities Karinę Darbo Tarybą.

Susirinkimuose, įvykusiuose Manhattan Center salėse, nubalsuota imtis visų priemonių, įskaitant ir streiką, jei be to nebus galima su samdytojais susitarti.

Greta to, darbininkai, nariai American Communications Association (trumpai ACA), CIO, nutarė reikalauti prašalinti iš Karinės Darbo Tarybos du taip vadinamus visuomenės atstovus už aiškų bendradarbiavimą su bosais prieš uniją. Jais esą Louis Gill ir Edwin E. Witte.

Apart šio organizuotų darbininkų mitingo tarimo, streiko klausimas bus oficialiai balsuojamas lapkričio 29-tą, Karinės Darbo Tarybos priežiūroje, kaip to reikalauja Smith-Connally Aktas. Unijistų susirinkimas buvo tik demonstracija už savo teises ir persvarstyti pirm balsavimų viską, jeigu kas būtų buvę neaiškaus ar iškilę naujo.

Būsiančio oficialio balsavimo pasekmės, sako unija, iš anksto aiškios, kadangi į Manhattan Center buvo susirinkę beveik tiek telegrafistų, kiek iš viso yra šioje srityje.

Atomo Mokslininkai Kalbės apie Atomus

Visas svietas kalba apie atomus. Tūli politikierėliai prie cigarų, tiek tenusimanydami apie atomą, kiek apie rūkstantį cigaro dūmą, mosikuoja atomo bombomis Tarybų Sąjungai ir taikai grąsinimus.

Tačiau daugelis žymiausių mokslininkų, kurie išrado ir gamino tuos atomus ir bombas ne taip lengvu dūmu laiko atomą ir jo veikmę į mūsų užrubežinę politiką. Tad keletas žymių mokslininkų ir kitų visuomenininkų kalbės Independent Citizens Committee of the Arts, Sciences and Professions šaukiamame masiniame mitinge gruodžio 4-tos vakarą, Madison Square Gardene, New Yorke.

Turės būti įdomu, ką pasakys patys mokslininkai apie atomus ir ant jų remiamą politiką.

Vyriausiais kalbėtojais bus mūsų šalies komercijos sekretorius Henry A. Wallace, Julian Huxley (atskris lėktuvu iš Anglijos), senatorius Charles W. Tobey (Colorados), Evans Carlson, taipgi Dr. Harold C. Urey, žymus amerikietis atomo mokslininkas.

Kiti kalbės: Helen Keller, Frederick March, Danny Kaye, R. J. Thomas, Jo Davidson, Dr. Harlow Shapley.

Jauna Sukaktis

Addy Rodnite (Raudonaitis) šventė savo 5-kių metų amžiaus sukaktį. Gimtadienį jo tėveliai sukvietė daug svečių, kuriuos pavaišino su puikiu tortu ir kitais skanėsiais. B. B. Rodnaičiai gyvena 88-33 Eldert Lane, Long Island, nuosavame name, kurį neseniai įsigijo.

Linkėtina Addukui augti sveikam ir mokintis savo tėvų kalbos. **Draugė.**

N. Y. Majoro Komitetas Barė Kurstančią Vietos Spaudą

Majoro Komitetas Vieningumui akstinti pereitą šeštadienį smerkė tuos laikraščius, kurie įvykusias kriminalybes vartoja kurstymui rasės prieš rasę. Komitetas sako, jog tokie laikraščiai "kenkia vieningumui mūsų mieste."

Rekordai parodo, sako komitetas, "jog didžiuma aršiausių kriminalybių iš papildytų paskiausiais laikais visai nesirišo su negrais."

Ištisai pareiškimas yra toks:

"Pastarosiomis s a v a itėmis pasirodė daugelis raštų mūsų dienraščiuose raportuojančių įvairius užpuolimus ir apiplėšimus.

Daugelyje tų raštų rasinis pažymėjimas įtartųjų pastatomas taip, kad atkreipti visuomenės domę į negrus.

Tas, mūsų manymu, kenkia vieningumui mūsų mieste. O kadangi New Yorko laikraščiai yra plačiai skaitomi ir kitur po šalį, tad ta praktika negali neprisidėti prie to paties ir visoje šalyje.

Tokie atvaizdavimai kuria mūsų mintyse nedraugingumą link tos grupės, kuri jau ir taip nukentėjus daugiau, negu jos šėrą nuo priešingumų jai, kurių, kaip parodė vėliausi faktai, ji nėra užsipelniusi. Mes esame įsitikinę, jog rekordai įrodys, kad didžiumoj aršiausių vėliausių kriminalybių negrai nebuvo įvelti.

Spauda, kaip mes įžiūrime, turi pavojingą ir rimtą atsakomybę tame ir tas negali būti pro pirštus praleista. Mes raginame leidėjus ir štabus mūsų laikraščių rimtai ir protingai pagalvoti, kokią painiavą ir žalą tokia praktika gali atnešti sukurstyme rasinės neapykantos mūsų susiedijoje."

MIRĖ

Bayonne, N. J.

Napoleon Martinaitis, 65 m. amžiaus, gyveno 40 East 31st St., mirė lapkr. 27 d., Kings County ligoninėj, Brooklyne. Kūnas pašarvotas P. H. Nugent koplyčioje, 996 Avenue C, kampas 47th Street, Bayonne. Laidotuvės įvyks lapkr. 30 d., Holy Cross kapinėse, North Arlington, N. J. Velionis paliko nuliūdime seserį Mrs. Veronica Satko.

Metropolitan Opera pereitą pirmadienį pradėjo operų sezoną su "Lohengrin" ir su publika pridaigstyta ponais ir poniom, su puikesniais kailiniais ir didesniais deimantais, negu bile kada pastaraisiais laikais. Atvykusios ir Mrs. Truman su dukra Margaret.

Pranaičiams Liūdnosios Dienos Blaivėja

Izidorius Pranaitis, šio mėnesio 1-mą pergyvenęs ant akies operaciją, sveiksta, po biskelį jau darbuojasi namuose. Apart pavojingumo, jautrumo tokiai operacijai ir giliai atjaučiamo nuostolio netekti akies, pati operacija nebuvus skausmais aršesnė už kitus gyvenime pasitaikančius skausmus. Už apie penketos dienų po operacijos parvykęs namo.

Stiprauti gal būt padeda smagi žinia, kad jųdviejų su Veronika vienatinis sūnus Jurgis jau esąs kur nors kelyje iš tolimų Pacifiko kraštų į namus pas tėvus ir seserį. Pranaičiai, kaip ir visi tėvai apie jį daug prisirūpino. Gegužės 10-tą, ant Okinawos, Jurgis buvo sužeistas, tačiau sekmingai sugijo ir vėl buvo išvykęs į frontus, kuriuose išbuvo iki karo pabaigos. **R.**

Antradienį Pribuvo 27,000 Kariškių

Lapkričio 27-tą į New Yorko portą atplaukė grupė laivų, tame skaičiuje ir Queen Mary, vežinas 11,360 keleivių. Visais į portą pribuvusiais laivais viena diena parvežta virš 27,000 kariškių.

Iš "Numirusių" Prisikėlęs Laivas

Greta transporto laivų, pribuvo iš Pacifiko karo laivas North Carolina, buvęs japonų propagandos "paskandintas" šešis kartus. Sustojo Gravesand Bay, ties Bay Ridge. Čia parplaukęs pirmu kartu nuo 1942 metų vasario mėnesio. Turi 15 kovos žvaigždžių (battle stars), Purple Heart su bronzine žvaigžde ir kelias kitas dekoracijas.

Laivas buvo pabudavotas Brooklyno Navy Yarde, išleistas tarnybon bal. 9, 1941 m.

Tūli įgulos nariai tebėra tie patys, pirmieji, kartu su laivu pergyvenę visas jo kampanijas. Didžiuma jau antri ir treti, pavadavę kovose žuvusius, sužeistus, atitarnavusiuosius. Visa įgula linksma — pažadėta 30 dienų atostoga.

Iš Kriaučių Neprigulmingo Kliubo "Diskusijų"

Lapkričio 25 d. turėjo įvykti Kriaučių Neprigulmingo Kliubo diskusijos Lietuvos klausimu. Bet vietoj diskusijų, advokatas Jurgėla skaitė kai ką iš šimtmečių Lietuvos istorijos, kaip Lietuva turėjo visokių kliūčių iki dabartinių laikų. Kaipo istoriniai Lietuvos gyvenimo laikotarpiai, rodos, negalima pagerinti nei pabloginti, kadangi istorijos lapas parodo visiems tą, kas buvo įvykę. Aš nemanau, kad nors vienas tikras lietuvis būtų neperskaitęs Lietuvos istorijos, kiek jos yra žinoma, parašyta.

Bet advokatas stambiai apsimelavo apie laikotarpį Smetonos režimo Lietuvoje. Mes visi lietuviai, kurie esame gimę pirm 1926 metų, pamename gana gerai, kad Lietuvoje legališkais, visuotinais rinkimais buvo išrinkta Griniaus valdžia. O 1926 metais Smetona, atėjęs naktį, su ginklų pagalba nuvertė tą valdžią. Istorija tą parodo. Bet dabar ponas Jurgėla aiškina tą istoriją visai kitoniškoje formoje. Anot Jurgėlos, ne Smetona nuvertęs Lietuvos legališką valdžią, aukšti karininkai nuvertę Griniaus valdžią. Esą, komunistai norėję nuversti Griniaus valdžią, tai dėl to aukšti Lietuvos karininkai pirmiau pasiskubinę už komunistus. O istorija aiškiai rodo, kad pats Smetona buvo aukščiausis ir vyriausis tarp tų "aukštų karininkų." Advokatas Jurgėla gerai tą žino, bet sužiniai bando smetonininkus nušvarinti, o komunistams bėdą atiduoti. Tas yra labai negražu. Sarmata taip nesąmones (nonsensus) kalbėti.

Žmonių atsilankė nedaugiausia todėl, kad vienpusiškai buvo garsinama ši paskaita. Pusė susirinkusios publikos sudarė kriaučiai, žingeidaudami užgirsti diskusijas. Mat, Kriaučių Neprigulmingas Kliubas buvo nutaręs surengti diskusijas Lietuvos klausimu. Turėjo dalyvauti iš vienos pusės ir iš kitos pusės redakcijų atstovai. Bet Kliubo valdyba yra vienpusiška ir diktatoriška, su narių tarimais nesiskaito, jų tarimus paneigia. Taip Lietuvoje Smetona elgdavosi, kolei prilipo liepto galą.

Teisybė, smetonininkai yra bailiai ir jie gana gerai žino, kad jų redaktoriai dar bailesni ir už juos. Tai kaip dabar eiti į diskusijas ir baimę kęsti? Reikia paversti diskusijas į paskaitą ir jų redakcijų atstovai liks ramybėje. Tas rodo ve ką: tie žmonės daug rašo ir kalba, bet už raštus ir kalbas jie neatsako, tas jiems ir priduoda bailybės.

Kaip turėtų kriaučiai kliubiečiai atsinešti į savo valdybą už tokius pasielgimus? Reikia susirinkime tokie komitetai kritikuoti ir reikalauti, kad susirinkimo tarimai turi būti vykdomi.

Pas tuos žmones nėra jokio atsižvelgimo į narių valią ar organizacijos gerovę. Jie patys mato, kad anksčiau ar vėliau tokiu elgėsiu reiks prilipti liepto galas, bet jų obalsis yra: šiandieną mes didumoje, galim viską daryti, kas mums patinka. Jie jau pamiršo vieną dalykėlį, kad uzbonas vandenį neša tik iki to laiko, kol rankena nenutrūksta ir vanduo nepasilieja. Tas jų šūkaliojimas irgi gali greit pasiliet.

J. Stakvilevičius.

SUSIRINKIMAI

EAST NEW YORK—RICHMOND HILL, N. Y.

LDS 13 kp. susirinkimas įvyks 29 d. lapkr., 8 v. v. pas dd. Misevičius, 115 Montauk Ave. Malonėkite dalyvauti, nes turime aptarti labai svarbius dalykus, kaip mūsų įvykstančioji vakarienė ir kitus reikalus. — M. Klimas, sekr. (277-278)

PARDAVIMAI

Williamsburge, 3-jų šeimų kampinis mūrinis namas, su 12 kambarių; su maudynėm, elektra, dviem karam garadžius. Įmokėti $1,200. Kaina $5,500. Vienas blokas nuo 8th Ave. subvės ir 3 blokai nuo B.M.T. subvės.

3-jų šeimų mūrinis namas, 16 kambarių, maudynės, garas. Visas tuščias, $2,500.

ZINIS
REpublic 9-1506.
(278-280)

Parsiduoda Stationery Krautuvė (saldainių, sodės ir tt.) Central Brooklyne. Biznis išdirbtas per 14 metų. Krautuvė didelė, užpakalyje yra kambarys gyvenimui. Priežastis pardavimo — nesveikavimas ir senatvė. Kas nupirks, nesigailės. Prašome kreiptis po: 72 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y. (272-278)

ANKSTYVAS PAUKŠTIS SURANDA SLIEKĄ
PRADĖKITE ANKSTI
Kalėdinį Šapinimą Pas
SABLE & MOSKOWITZ
GRAND STREET EXTENSION WINE AND LIQUOR STORE
176 GRAND ST. EXTENSION
BROOKLYN, N. Y.
Didelis Pasirinkimas Įvairių Skonių
Wines, Whiskies, Cordials, Rum & Brandies
Specialiai Wines, Rum & Vermouth

Dr. Chas. Dumay
241 PENN ST.
(Tarpe Harrison ir Marcy Aves.)
B'KLYN, N. Y.
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais, Trečiadieniais, Penktadieniais } 2-4 P. M. 6-8 P. M.
Vaikų ligų specialistas nuo 1908
Tel. EVergreen 4-0038

LITUANICA SQUARE RESTAURANT
STANLEY RUTKŪNAS
SAVININKAS
Puikiausia Lietuvių Restauracija Brooklyne
PAUKŠTIENOS PIETOS ANTRADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių.
Atdara kas dieną ir nakti apart sekmadienių.
282 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9612

BROOKLYN
LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA
SALĖS dėl Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir t.t. Puikus stelčius su naujausiais įtaisymais.
KETURIOS BOLIŲ ALLEYS
Kainos Prieinamos
949-959 Willoughby Ave.
Tel. STagg 2-3842

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. PETRIKA
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
VALANDOS: 9—12 ryte, 1— 8 vakare
Penktadieniais uždaryta

Fotografas
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.
JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn,
Kampas Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. GLenmore 5-6191

CHARLES
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS, Naujas Savininkas
306 UNION AVENUE
Tarpe Ten Eyck ir Maujer Sts.
BROOKLYN 6, N. Y.
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

NOTARY PUBLIC
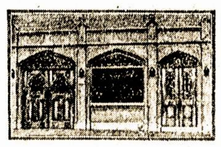
TELEPHONE STAGG 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus.
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

KEISTA!... ŽIAURU!... SENSACINGA!...
PARAMOUNT'S judis, drįstas nuogą parodyti žmogaus sielą... bepleškėdamas penkias neatlaidžias... neužmirštamas dienas... tiesiog iš galingų puslapių sensacingosios, daugiausiai pirktos knygos, apie kurią milionai kalbėjo drebančiomis pakuždomis!
RAY MILLAND • JANE WYMAN
"THE LOST WEEKEND"
su PHILIP TERRY • HOWARD Da SILVA
DORIS DOWLING ir šauniais vaidintojais!
PURTO!... JAUDINA!... NEGALIMA UŽMIRŠT!
→ PRADŽIA ŠEŠTADIENĮ, GRUOD. 1 ←
RIVOLI BROADWAY IR 49th ST.

Persodinam Deimantus jums belaukiant. Turime ekspertus taisymui laikrodžių ir laikrodėlių.
Mes turime įvairių rūšių laikrodėlių:
Bulova, Benrus, Gruen, Longines, Jules, Jurgensen.
ROBERT LIPTON, Jeweler
701 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-2178 ATDARA VAKARAIS